

UNIVERSITAT
ROVIRA i VIRGILI

Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia,
Tarragona.

GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL

TREBALL DE FI DE GRAU

**L'ús de la ràdio per al desenvolupament de la llengua oral
en l'etapa de 3 a 6 anys**

Autora: Clara Milà Sans

Tutora: Montserrat Fortuny Lahoz

Curs: 2022/2023

Tarragona, 31 de maig del 2023

RESUM

Aquest treball tracta el com la utilització de la ràdio dins de les aules d'educació infantil, concretament amb infants entre 3 i 6 anys, pot ajudar al desenvolupament de la seva llengua oral. Primerament, veurem els beneficis que pot aportar segons el que diuen els articles científics, tant les millores a escala global, com les específiques de comunicació i comprensió del llenguatge. Seguidament, ja en el marc metodològic, es podrà veure que diuen els professionals de l'educació sobre l'ús d'aquest recurs. Veurem com, els professionals que ja han utilitzat aquesta tècnica, confirmen que el que diuen els autors també es veu en les aules ordinàries. I, finalment, hi ha una petita unitat didàctica que, els professionals poden fer servir a l'hora de fer aquest treball de l'oralitat a través de la ràdio. Aquesta està basada en les evidències i les activitats mencionades a diferents articles.

RESUMEN

Este trabajo trata el cómo la utilización de la radio dentro de las aulas de educación infantil, concretamente con niños entre 3 y 6 años, puede ayudar al desarrollo de su lengua oral. En primer lugar, veremos los beneficios que puede aportar según lo que dicen los artículos científicos, tanto las mejoras a nivel global, como las específicas de comunicación y comprensión del lenguaje. Seguidamente, ya en el marco metodológico, podrá verse que dicen los profesionales de la educación sobre el uso de este recurso. Veremos cómo, los profesionales que ya han utilizado esta técnica, confirman que lo que dicen los autores también se ve en las aulas ordinarias. Y, finalmente, hay una pequeña unidad didáctica que, los profesionales pueden utilizar a la hora de realizar este trabajo de la oralidad a través de la radio. Esta está basada en las evidencias y actividades mencionadas en los diferentes artículos.

ABSTRACT

This paper deals with how the use of radio in early childhood education classrooms, specifically with children between 3 and 6 years old, can help the development of their oral language. First of all, we will see the benefits that it can bring according to what scientific

articles say, both the improvements at a global level, as well as the specific ones of communication and language comprehension. Then, in the methodological framework, we will see what education professionals say about the use of this resource. We will see how professionals who have already used this technique confirm that what the authors say can also be seen in ordinary classrooms. And finally, there is a small didactic unit that professionals can use when carrying out this work on orality through radio. It is based on the evidence and activities mentioned in the different articles.

AGRAÏMENTS

Primer de tot, m'agradaria agrair a tots els professionals de l'educació i centres que van dedicar un temps a respondre la meva enquesta i, per tant, em van ajudar a la realització d'aquest treball.

També, m'agradaria donar les gràcies a la meva tutora del TFG, per ajudar-me a encarar-lo.

I, finalment dono les gràcies a la Clara Martí per ajudar-me sempre, i donar-me el suport i la seguretat necessària per a poder acabar un TFG.

ÍNDEX:

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ	5
2. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS	6
3. MARC TEÒRIC	7
3.1 El llenguatge oral	7
3.1.1 Què és el llenguatge oral?	7
3.1.2 Quina és la importància del treball de la llengua oral en l'etapa de 3 a 6 anys?	7
3.1.3 Característiques del llenguatge oral en l'etapa de 3 a 6 anys.	9
3.1.4 Com es treballa, normalment, la llengua oral a les aules d'educació infantil?	12
3.2 La ràdio a l'educació infantil	14
3.2.1 Què és la ràdio?	14
3.2.2 Què aporta, globalment, el treball amb la ràdio?	14
3.2.3 Com es pot treballar amb la ràdio a l'educació infantil?	16
3.3 Els beneficis de treballar amb la ràdio en relació amb el desenvolupament de la llengua oral, en infants de 3 a 6 anys.	19
3.4 Comparació amb el currículum d'infantil	22
3.4.1 Objectius generals	22
3.4.2 Competències	23
3.4.3 Metodologia	25
3.4.4 Situacions d'aprenentatge	25
3.4.5 Conclusió	26
4. MARC METODOLÒGIC	26
4.1 Enquesta	26
4.1.1 Introducció	26
4.1.2 Objectius	27
4.1.3 Temporalització	27
4.1.4 Mostra/Població	27

4.1.5 Recollida de dades	28
4.1.6 Anàlisi de resultats	28
4.1.7 Conclusió de les enquestes	37
4.2. Proposta d'intervenció	39
4.2.1 Introducció	39
4.2.2 Normativa	39
4.2.3 Objectius	40
4.2.4 Temporalització	41
4.2.5 Metodologia	41
4.2.6 Materials i recursos	41
4.2.7 Atenció a la diversitat	42
4.2.8 Desenvolupament de les activitats	43
4.2.9 Avaluació	50
5. CONCLUSIONS	52
6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA	54
7. ANNEXOS	1

1. INTRODUCCIÓ I JUSTIFICACIÓ

Aquest Treball de Fi de Grau tracta del treball amb la ràdio a l'educació infantil, concretament dels beneficis que aquesta pot aportar o no, al desenvolupament del llenguatge oral dels infants. És a dir, el treball vol respondre la següent pregunta d'investigació: *què diuen els articles científics sobre la influència del treball amb la ràdio en el desenvolupament de la llengua oral, en els infants d'entre 3 i 6 anys? I què en saben els professionals de l'educació?*. Concretament, de la llengua catalana, ja que és la llengua vehicular de l'aprenentatge a Catalunya. Tot i això, es podria vincular a qualsevol altra llengua o dialecte.

Vaig escollir aquest tema, perquè en l'escola on vaig fer les pràctiques de 4t de carrera tenien un projecte de ràdio. Allà vaig veure com feien activitats amb la ràdio a educació infantil, la qual cosa em va començar a interessar molt, ja que no ho havia vist mai i els infants estaven molt motivats. Considero que és un tema molt interessant i important d'investigar, ja que pot ser una font d'aprenentatge molt lúdica i interactiva per als infants. Tot i això, no hi ha massa investigació feta sobre aquest tema i tampoc hi ha gaires escoles que facin servir aquesta pràctica. Vaig veure que tot i que en aquesta escola sí que feien el treball amb la ràdio, no tenien gaires coneixements sobre els beneficis que podia aportar-los o de quines activitats ajudaven més al desenvolupament del llenguatge oral.

Amb aquest treball vull veure què és el que pot aportar el treball de la ràdio al desenvolupament de l'educació infantil. A més de descobrir que opinen els professionals de l'educació sobre aquest mètode d'aprenentatge. D'aquesta manera, ajudar a mestres i centres que vulguin conèixer altres maneres de treballar la llengua.

Finalment, l'estructura del treball serà la següent, primer veurem els objectius i, després, el marc teòric. Aquest està dividit en quatre punts, el primer parla sobre el llenguatge oral, el segon és sobre la ràdio en l'educació infantil, els beneficis de treballar amb la ràdio amb relació al desenvolupament del llenguatge oral i, per últim, una petita comparació amb el nou decret d'educació infantil. Seguidament, veurem el marc metodològic, on hi ha l'explicació i anàlisi de les enquestes passades i una petita proposta didàctica. Per acabar trobarem les conclusions, la bibliografia i webgrafia, i els annexos.

2. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

L'objectiu general que vull aconseguir amb aquest treball és:

- Analitzar què diuen els articles científics sobre la influència del treball amb la ràdio en el desenvolupament de la llengua oral en els infants d'entre 3 i 6 anys. I veure que saben els professionals de l'educació sobre aquesta pràctica.

I, els objectius específics plantejats en aquest treball són els següents:

- Veure els beneficis globals que aporta l'ús de la ràdio en les escoles. I la relació que aquests tenen amb el desenvolupament de la llengua oral.
- Valorar la importància del desenvolupament del llenguatge oral en l'edat de 3 a 6 anys.
- Valorar la ràdio com a recurs d'aprenentatge de la llengua.
- Veure la implicació dels centres i mestres en aquesta metodologia de treball del desenvolupament de la llengua oral.
- Escoltar els diferents centres i professionals que fan servir aquest recurs, i veure si han recollit evidències o indicadors de progrés que demostrin la relació de causa-efecte entre la llengua oral i la ràdio.
- Oferir una proposta d'intervenció per a treballar la llengua oral amb la ràdio a l'educació infantil.

3. MARC TEÒRIC

3.1 El llenguatge oral

3.1.1 Què és el llenguatge oral?

El llenguatge oral és el mitjà principal i més important de la comunicació humana. Consisteix a rebre i transmetre la informació a través de símbols verbals, és a dir, a través de la parla. La paraula ha de seguir una estructura i unes regles concretes. El canal del llenguatge oral són les ondes sonores, és a dir, l'aire pel qual es transporta la veu de l'emissor. D'aquesta manera, el receptor haurà de desxifrar un missatge que li entra pel sentit de l'audició. I, el codi és la llengua oral.

3.1.2 Quina és la importància del treball de la llengua oral en l'etapa de 3 a 6 anys?

Segons Roderó (2008), l'audició és molt important per al desenvolupament dels infants. Aquest és el sentit que més es desenvolupa dins de l'úter de la mare. Quan els infants estan dins del ventre de la mare, és l'únic enllaç que tenen amb el món exterior. “Los bebés reconocen claramente la voz de la madre y responden a ese estímulo desde sus primeros días de vida” (Roderó, 2008). Aquesta audició serà la que permetrà als infants poder adquirir i desenvolupar el llenguatge oral, ja que aprenen a parlar a través de la imitació dels sorolls que escolten.

Roderó (2008) explica que el desenvolupament del llenguatge oral és crucial important, ja que aquest serà la nostra principal via de comunicació i d'accés al coneixement. La comunicació amb la societat i les relacions socials quotidianes es fan a través de la parla. Amb aquesta podrem rebre i transmetre coneixements, expressar les nostres emocions, els nostres pensaments, les sensacions, la nostra personalitat, etc. A més, com diuen Coch i Lluch (2022), serà la base que permetrà fer un posterior bon aprenentatge de la lectura. Bigas (2008), en *El lenguaje oral en la escuela infantil*, afirma que el llenguatge és l'instrument que farà que els infants puguin assolir la resta d'aprenentatges. A més de ser la manera que tenim els humans de comunicar-nos i d'expressar emocions, "el habla es una conquista social por

excelencia y se insiste en su carácter comunicativo: hablamos para comunicarnos.” Tanmateix, en l'article de Bigas (1996), es diu que el llenguatge oral és, també, l'instrument que ajuda a codificar i organitzar el pensament. Explica que ens permet desenvolupar les capacitats mentals superiors amb les quals podem fer un aprenentatge significatiu. Algunes d'aquestes són: la reflexió, l'abstracció, la conceptualització i la capacitat d'analitzar, sintetitzar i representar.

En aquest apartat també caldria parlar de la neurociència en l'àmbit de l'adquisició del llenguatge infantil. Aquesta investiga les bases neurals i cognitives de com els infants aprenen i processen el llenguatge. Com veiem a Stromswold (2000), entre els 0 i els 6 anys, el cervell de l'infant està especialment receptiu al llenguatge i, per tant, té un desenvolupament més ràpid. Els nadons comencen a aprendre el llenguatge a través de l'observació i l'experimentació amb l'entorn. En aquesta edat es comença a processar els sons del llenguatge i a establir les connexions neuronals que els permeten entendre i produir el llenguatge. A més, també es diu que tant els factors genètics com els ambientals, interactuen i influeixen en l'adquisició del llenguatge. Tot i això, es dona més importància a la interacció social i a l'ambient dels infants per al desenvolupament del llenguatge. Ja que els infants que estan exposats a una gran quantitat de llenguatge i tenen interaccions positives amb les persones que els envolten, tendeixen a desenvolupar millors habilitats lingüístiques. Per tant, és molt important donar la possibilitat als infants d'experimentar amb el llenguatge i donar-los un bon exemple fent-ne un bon ús.

Finalment, com diu Villaran (2009), és molt important que el desenvolupament de la llengua oral comenci a l'educació infantil. Dels 3 als 6 anys és quan comencen a aprendre a parlar i comunicar-se d'una manera més elaborada i cada vegada amb més riquesa lèxica. Per tant, cal que, sobretot en aquesta edat, el llenguatge que adquireixin sigui variat i adequat. Els docents han de procurar ser un bon exemple i corregir els errors lingüístics dels infants, a més d'animar i estimular la parla per tal de treballar aquest llenguatge oral.

3.1.3 Característiques del llenguatge oral en l'etapa de 3 a 6 anys.

Abans de començar a parlar sobre les característiques del llenguatge oral en els infants de 3 a 6 anys, m'agradaria mencionar que hi ha uns estàndards de desenvolupament del llenguatge basats en les fites que es donen a la majoria d'infants en una edat concreta. Aquestes són unes fites estandarditzades que es consideren dins la normalitat. Per tant, si algun infant no les compleix ens pot ajudar a detectar alguna necessitat educativa i començar la intervenció al més aviat possible. Tot i això, cada infant segueix el seu ritme de desenvolupament i evoluciona d'una manera diferent. Hi ha moltes maneres de classificar aquests estàndards de comportament i maduració dels infants, a continuació n'explicaré tres.

En l'article de Valdes (2014), s'explica com, segons Jean Piaget, hi ha diferents etapes que els infants passen durant el seu desenvolupament cognitiu. Aquestes estan molt relacionades amb el desenvolupament del llenguatge, ja que el desenvolupament cognitiu i el del llenguatge van lligats i s'influeixen mútuament. Fins als 2 anys, els infants estan en l'etapa sensoriomotora del desenvolupament cognitiu. Però a partir dels 2 i fins als 7 anys, canvien a l'etapa preoperatòria. Aquesta etapa es caracteritza per l'inici de les funcions simbòliques i de la representació pre-conceptual. Comença el pensament operacional, s'interioritza el llenguatge, tenen habilitats lingüístiques més sofisticades, adquireixen un vocabulari més ampli i comencen a comunicar-se i representar mentalment el món, amb el llenguatge. Progressivament, va desapareixent el pensament egocentrista i concret, és a dir, que van millorant les seves dificultats per entendre els sentiments dels companys i per utilitzar el llenguatge d'una manera abstracta. Pel que fa estrictament al llenguatge, a partir dels 2 anys entren en l'etapa lingüística. Entre els 2 i 4 anys, l'infant es comença a relacionar amb les persones del seu entorn, incrementa la necessitat de comunicar-se i procura que els altres l'entenguin. Tanmateix, augmenta el seu vocabulari, la utilització d'elements gramaticals i comencen a tenir una parla més entenedora. Entre els 4 i els 6 anys, els infants mostren més curiositat pel significat de les paraules, entenen el llenguatge abstracte i coneixen alguns dels símbols gràfics del llenguatge, ja que comencen amb l'aprenentatge de la lectoescriptura.

Com hem dit, hi ha diferents maneres de classificar les etapes per les quals passen els infants a l'hora de desenvolupar el seu llenguatge. Sepúlveda i Gaintza (2013), expliquen quines són les característiques de cada edat segons la perspectiva psicolingüística. Segons ells, els

infants entre 1 i 6 anys també estarien dintre de l'etapa lingüística. Aquesta es caracteritza per la pronunciació de les primeres paraules, la necessitat que tenen de comunicar-se, la millora de la comprensió i la millora del seu vocabulari a través de la prova i l'error.

Finalment, la Generalitat de Catalunya, explica quina és la normal adquisició del llenguatge en els infants. A través de l'article *L'infant de 3 a 6 anys: Guia de desenvolupament per a les famílies i el personal docent* (Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 2012), els infants d'entre 3 i 6 anys estan dividits en tres diferents etapes del desenvolupament del llenguatge, segons l'edat que tinguin.

- Desenvolupament entre els 3 i 4 anys:

Als tres anys, els infants tenen 900 paraules en el seu vocabulari, i als quatre, en tenen 1.500. És a dir, en un any adquireixen 600 paraules noves que podran utilitzar en el seu dia a dia. Els infants, entre els 3 i els 4 anys tenen un gran desenvolupament de la capacitat expressiva, és a dir, del llenguatge que utilitzen per a comunicar-se i mantenir relacions socials. Algunes de les característiques més importants de la parla en aquesta edat són:

- El seu llenguatge oral es manifesta amb un nivell acceptable de comprensibilitat per als adults que l'envolten habitualment encara que les seves expressions són, encara, molt immadures.
- L'estructura gramatical de les seves expressions és molt senzilla, però es va fent cada vegada més complexa en incorporar nous elements.
- És capaç de pronunciar amb certa facilitat sons que abans li resultaven impossibles i en comença a assajar altres de més complexos que encara no és capaç d'articular correctament.

- Desenvolupament entre 4 i 5 anys:

Com es pot veure en la guia de desenvolupament, el nivell del seu llenguatge oral ja li permet entendre i fer-se entendre amb bastanta facilitat. Amb cinc anys els infants tenen un repertori de 2.000 paraules en el seu vocabulari, per tant, han augmentat 500 respecte a les que tenia amb quatre anys. Les característiques d'aquesta etapa són les següents:

- Ara pot realitzar seqüències fonètiques relativament complicades, per la qual cosa comencen a aparèixer en el seu vocabulari paraules de difícil articulació.

- Apareixen nous fonemes en les seves emissions orals. Comença a articular sons que abans li resultaven impossibles.
- Aquest és el període de la loquacitat. Pregunta i parla incessantment.
- Forma frases llargues, encara que a vegades confon l'ús de les paraules.
- Les frases comencen a fer-se gramaticalment més complexes, encara no solen portar més d'una preposició.

- Desenvolupament entre 5 i 6 anys:

Finalment, quan els infants tenen sis anys, el seu llenguatge oral s'ha desenvolupat de manera molt significativa. El seu vocabulari ja és molt ampli, amb 2.600 paraules. És a dir, han augmentat 600 paraules respecte als cinc anys. Això permet que les seves explicacions siguin més elaborades i de més qualitat. Les característiques del llenguatge oral en els infants d'entre 5 i 6 anys són:

- Els seus enunciats són perfectament comprensibles per als interlocutors, [...].
- Pot ajuntar de sis a vuit paraules en una frase, i és capaç de fer frases més extenses i més complexes que abans, [...].
- És capaç d'unir diverses frases seguint el fil conductor d'un tema determinat. [...].
- Des del punt de vista gramatical, les frases solen estar ben estructurades malgrat l'augment d'elements que s'hi incorporen i de la complexitat creixent d'aquestes.
- Li agrada escoltar-se a si mateix, experimentar amb les paraules, aprendre poesies, refranys, embarbussaments, etc. per després dir-los en públic i demostrar les seves noves habilitats lingüístiques.
- Als sis anys d'edat, aproximadament, el desenvolupament fonètic s'ha completat. Els fonemes que evolutivament són més complexos, i per tant més tardans a aparèixer en el llenguatge infantil, han estat adquirits pràcticament tots.

3.1.4 Com es treballa, normalment, la llengua oral a les aules d'educació infantil?

Com es pot veure en l'article *El lenguaje oral en la escuela infantil* (Bigas, 2008), actualment, en les escoles d'educació infantil es porten a terme moltes accions per intentar

treballar, millorar i desenvolupar la llengua oral dels infants. Algunes d'aquestes propostes són les següents:

- El relat lliure d'esdeveniments o experiències de la vida de l'infant.
- L'explicació de coneixements que els infants tenen sobre algun tema en concret.
- El fet de buscar solució a problemes o dificultats que hi hagi dins de l'aula.
- El fet de parlar intentant comprendre la llengua que parlem i com ho fem.
- Recitar poemes, cançons, refranys i embarbussaments.
- Explicar les instruccions d'un joc, d'una recepta, etc.
- L'explicació de contes.
- Etc.

Tanmateix, a Freire (2010) podem veure com expliquen alguns recursos que es poden portar a terme dins les aules d'educació infantil. Aquests estan dirigits a fer-se a treves de la pantalla digital, de manera que els infants podran interactuar amb l'activitat. Aquests són, sessions de contacontes i activitats en les quals es treballa la mobilitat i la posició dels òrgans bucals, perquè puguin millorar la seva articulació.

En l'article de Sanchez et al. (1996), veiem com han fet una sèrie d'activitats per a l'estimulació del llenguatge. Expliquen que, per a fer una correcta estimulació, s'han de fer diverses activitats relacionades amb les temàtiques següents:

- Activitats de respiració
- Activitats pel desenvolupament de la percepció auditiva
- Activitats pel desenvolupament dels òrgans articuladoris
- Jocs d'expressió
- Desenvolupar la capacitat de comprensió
- Desenvolupar la capacitat d'expressió

A més, trobem un article de Sandoval (2005), que explica que una manera molt bona de treballar el llenguatge és a través dels projectes d'aula enfocats al conte infantil. Literalment diu: "el cuento infantil no sólo es importante porque sirve como estímulo para el futuro lector, sino también, porque contribuye al desarrollo del lenguaje". Explica que fent aquest tipus de

projectes, es pot replantejar la realitat dels alumnes i donar-li importància al desenvolupament de la competència comunicativa i al fet que els alumnes creïn el seu propi aprenentatge.

Com es pot veure en el llibre *L'ús del llenguatge a l'escola* (Generalitat de Catalunya, Departament d'Educació, 2004), hi ha activitats on, de forma directa o indirecta es pot treballar el llenguatge a l'aula. Per exemple hi ha: els racons, els tallers, el conte, les representacions, les cançons, la conversa, les activitats de llenguatge musical i els projectes. A més, hi ha altres situacions educatives que no són estrictament activitats i que poden fer que els infants treballin la llengua d'una manera més esporàdica i indirecta. Per exemple, hi ha les rutines del dia a dia, les entrades i sortides, l'inici o acabament de la jornada, els canvis d'activitat i l'hora d'esmorzar o l'esbarjo. I, per acabar, menciona altres situacions escolars, les celebracions d'aniversaris, les sortides fora de l'escola, la gestió de conflictes i les festes escolars.

Però, el més important és que aquestes activitats siguin flexibles i puguin satisfer les necessitats dels infants. Han de ser activitats creatives i amb les quals els infants estiguin motivats. Tanmateix, és crucial que la figura del/la mestre/a afavoreixi el desenvolupament d'aquest llenguatge. És a dir, que estigui oberta a diferents possibilitats, a estimular la reflexió dels infants, a escoltar el que expliquin, etc. (Bigas, 2008)

3.2 La ràdio a l'educació infantil

3.2.1 Què és la ràdio?

La ràdio és un mitjà de comunicació que permet transmetre àudio des d'un punt a un altre. És a dir, la ràdio té la intenció de comunicar en un espai territorial concret. Això es fa, ja que s'envien els senyals d'àudio a través de les ones de ràdio. Actualment, la ràdio també es pot transmetre a través d'internet i penjar programes enregistrats prèviament.

3.2.2 Què aporta, globalment, el treball amb la ràdio?

Després de fer la recerca dels diferents beneficis globals que pot aportar el treball amb la ràdio com a eina metodològica, he trobat tres articles importants; Rodero (2008),

Ibadango-Tabango et al. (2018) i Catalán (2015). En tots tres es diu que la ràdio aporta moltes millores, ja sigui creant peces auditives, com escoltant-les. Tots coincideixen en el fet que la ràdio ajuda al desenvolupament de la capacitat d'expressió oral, la creativitat i la imaginació. Aquest apartat de les competències comunicatives orals i de com la ràdio desenvolupa la capacitat d'expressió oral, l'explicarem més endavant en el punt 3.3, *Els beneficis de treballar amb la ràdio en relació amb el desenvolupament de la llengua oral, en infants de 3 a 6 anys*.

Tanmateix, fan referència a l'estimulació de la creativitat i la imaginació. "La ausencia del sentido de la vista posibilita la creación de imágenes visuales que estimulan la imaginación". L'estimulació, al només venir per un canal sensorial, l'oïda, fa que ens hàgim d'imaginar la resta de canals (Rodero, 2008). A la vegada, en l'article de Catalán (2015), es diu que la ràdio permet a l'infant desenvolupar la seva imaginació i creativitat a l'hora de crear nous continguts per a la ràdio.

En l'article d'Ibadango-Tabango et al. (2018), es parla del fet que també ajuda a desenvolupar el treball en equip, el qual es pot relacionar amb l'aprenentatge col·laboratiu que es menciona en l'article de Catalán (2015). L'objectiu d'aquest, és la integració de tots els infants dins del grup de treball, és a dir, que tots facin les mateixes tasques i tinguin el mateix dret a votar i opinar, per a poder aprendre els uns dels altres.

Seguidament, Catalán (2015) explica que aquesta metodologia ajuda a la reflexió dels infants i al seu pensament crític perquè, a través d'elles, podran parlar obertament del que els interessi. D'aquesta manera, poden desenvolupar la presa de decisions i ser més capaços de decidir coses per ells mateixos (Ibadango-Tabango et al., 2018). Finalment, Catalán (2015) diu que amb aquest pensament crític també podran tenir una bona base per a la resolució de conflictes i una participació activa, coses que són vitals per al treball col·laboratiu.

Per acabar, l'article de Rodero (2008), descriu els cinc últims beneficis que pot aportar aquest treball amb la ràdio. Primerament, el foment de la capacitat d'escolta, ell explica que és una activitat essencial, ja que és el primer pas per poder arribar a la comprensió del missatge auditiu. Seguidament, parla del potenciament del processament analògic. El llenguatge oral facilita la descodificació de missatges més complexos, ja que es poden donar molts detalls i més concrets. És a dir, quan hi ha diversos arguments es fa necessària la presència del discurs. "El lenguaje auditivo facilita la comprensión de conceptos abstractos, debido al

procesamiento lineal-secuencial que se realiza de la información de referencia. Por lo tanto, se trata de un proceso más analítico que sintético”. A la vegada, parla de l’augment de la capacitat atencional dels infants, “no todo lo que se oye se escucha, es decir, no todo lo que oímos implica una actividad atencional”. Aquesta capacitat d’escolta és, també, molt important, ja que gràcies a ella podem comprendre alguns conceptes i, d’aquesta manera, es pot generar el coneixement. Després explica que permet la interacció amb l'emissor i que, aquesta facilita la comprensió, ja que es poden fer comprovacions de com s’està seguint el missatge. I, finalment, el desenvolupament de la capacitat discursiva, “para que la comunicación cobre sentido ha de reproducirse en condiciones similares de comprensión entre el emisor y el oyente. La habilidad fundamental para que un individuo se haga comprender ante los demás es precisamente la capacidad discursiva”. És a dir, la ràdio desenvolupa el fet de parlar de manera clara i entenedora per a fer que la resa d’oients puguin comprendre i assimilar el missatge que s’està explicant.

Per tant, podem veure com els diferents articles arriben a una mateixa conclusió, la qual és que el treball a través de la ràdio és molt important per al desenvolupament de diferents capacitats dels infants. Aquesta aporta molts beneficis imprescindibles pel seu futur. Catalán (2015) explica que, el Ministerio de Educación de la Nación (2011), defineix la ràdio escolar com una "experiencia educativa y escolar, entendida como herramienta pedagógica y didáctica, y como canal de expresión para producciones relacionadas con contenidos curriculares o de interés socioeducativo y comunitario".

3.2.3 Com es pot treballar amb la ràdio a l’educació infantil?

Per a poder treballar amb la ràdio a l’educació infantil, les sessions no poden ser gaire llargues ni pesades, han de treballar temes que interessin als infants, i utilitzar un vocabulari adaptat a la seva edat. A més, ha d’estar tot basat en l'oïda o lectura d’imatges, ja que la majoria encara no saben llegir textos ni poden recordar fragments molt llargs. Tanmateix, les activitats han de tenir diferents graus de dificultat, però sent realistes amb les seves capacitats i mancances. Han de ser activitats amb material divers i, treballar la col·laboració fent que tots els infants hi puguin participar (Pérez, 2021).

Onieva (2016, citat per Pérez, 2021), explica que la ràdio és una molt bona eina per a, no només treballar les competències lingüístiques i millorar les habilitats comunicatives, sinó també educar en valors. I comenta que això es pot fer a través d'activitats relacionades amb els contes populars.

Melgarejo i Rodríguez (2013), diuen que en les activitats que es facin a través de la ràdio a l'educació infantil, és molt necessari l'acompanyament dels/les mestres/as. Ja que els infants no treballen tant el mitjà de comunicació (la ràdio), com el fet d'utilitzar i entendre la llengua oral. Elles proposen unes activitats tant de producció de ràdio, com de creació de la consciència oral a través de l'escolta activa, algunes d'aquestes són les següents:

- Escoltar contes fabules o històries i fer una posterior reflexió o diàleg perquè ho puguin assimilar i acabar de comprendre. Això els ajudarà a estimular la seva imaginació i es podran inculcar valors.
- Per tal de seguir desenvolupant la seva imaginació i fer un posterior treball del llenguatge, els infants es poden inventar un conte o història i explicar-la a través de la ràdio.
- Gravar contes, fabules o històries que els infants se sàpiguen. D'aquesta manera millorarem l'expressió oral i ampliarem el vocabulari.
- Fer un concurs per a identificar sorolls que formin part del dia a dia dels infants. D'aquesta forma afinen la seva oïda i diferencien els sorolls.
- Posar música per a canviar l'estat d'ànim dels infants. Utilitzar-la com a element per a la relaxació o perquè poguessin identificar llocs i sensacions a treves d'ella.
- Escoltar cançons, contes o paraules amb un altre idioma farà que millorin la seva pronunciació i alguns aspectes fonètics.

Per altra banda, en la pàgina web *Educación 3.0* podem veure com s'expliquen dues experiències educatives amb la ràdio. A la primera («'Radio Solidaria Amiga': estudiantes de Infantil convertidos en periodistas», 2020), podem veure com l'escola va fer que els infants d'I5 tinguessin l'oportunitat de fer algunes entrevistes a diferents persones del món de la cultura, de l'esport i de l'educació. I, la segona experiència que trobem (*Educación 3.0*, 2015), va consistir a fer una roda de premsa amb dos personatges de ficció. D'aquesta manera es va aconseguir la participació de tots els infants de l'aula.

Així mateix, al document de Balaguer et al. (2018), veiem com hi ha diferents activitats dirigides als infants d'educació primària, però que, adaptant-les es podrien posar en pràctica a l'educació infantil. Algunes d'aquestes les podem veure a la pàgina 99. Aquí, veiem com menciona el fet de comentar llibres a través d'un programa de ràdio. A més a més, també veiem altres activitats que no estan dissenyades específicament per a fer-les amb la ràdio, però que tenen una fàcil adaptació. Activitats com:

- Cançons
- Rondalles, embarbussaments i endevinalles
- Recitació d'un poema
- Conversa
- Assemblea
- Entrevista a experts
- Endevinar objectes i el joc de "Qui és qui"
- Debat i posada en comú
- Notícies d'aula i de l'escola
- Descripcions i comentaris d'imatges o fotografies
- Exposicions orals sobre algun tema

A la vegada, aquest document fa un recull d'alguns dels trets més importants que ha de tenir un programa de ràdio i, ens dona un guió per a poder organitzar-lo bé. Aquest es pot trobar a l'*annex 1*. Finalment, Herreras (s. d.) també parla dels programes de ràdio, ella dona una proposta d'activitat molt més elaborada per als infants d'I5. Aquesta consisteix a fer programes estructurats, dirigits, creats i elaborats pels infants. En el qual es combinaran algunes de les propostes que hem explicat anteriorment, com el fet d'explicar contes, cantar cançons, recitar poesia o fer entrevistes. Aquests segueixen un guió, que els infants han decidit prèviament. A cada programa hi ha les mateixes seccions, però amb un contingut diferent, i està format de les set seccions següents:

1. El sumari: l'infant presentador d'aquell dia haurà d'explicar les rutines i activitats que es faran durant aquest dia. A la vegada hauran de dir el temps que fa i l'estació en la qual estem.

2. El missatge del dia: els infants hauran de dir un missatge que per a ells sigui important.
3. L'hora de recitar: en aquesta, els infants podran cantar una cançó, explicar un conte o recitar una poesia, prèviament escrit i memoritzat pels infants.
4. Ens coneixem: el presentador haurà d'entrevistar a un infant de l'aula o a un mestre.
5. La meva notícia: el presentador ens explicarà una notícia que ell cregui que és important, una que li hagi passat a ell, o que l'hagi escoltat.
6. Avui és...: Només en cas que sigui una festa o un dia especial, els infants parlaran del dia i que significa.
7. El comiat: s'acomiadaran dels oients amb la següent frase. "Això ha sigut tot per avui. Fins demà" i, tots junts cantaran una cançó de comiat.

3.3 Els beneficis de treballar amb la ràdio en relació amb el desenvolupament de la llengua oral, en infants de 3 a 6 anys.

Continuant amb els beneficis que pot aportar aquesta tècnica, en aquest apartat es parlarà de què és el que diuen els articles científics sobre el desenvolupament de la llengua a través de la utilització de la ràdio en l'etapa dels 3 als 6 anys. Com hem comentat anteriorment en el punt 3.1.2, és molt important desenvolupar l'habilitat dels infants per a crear missatges orals. Per a fer-ho, una de les eines educatives que més ho potencien és la ràdio, "puesto que la radio se sustenta en la palabra como principal elemento del lenguaje radiofónico, resulta un medio provechoso para desarrollar la expresión oral." (Rodero, 2008).

En tots els articles trobats es parla sobre que un dels majors beneficis que aporta el treball amb la ràdio, és el desenvolupament de la llengua oral i de la comunicació. Seguint amb els tres articles que hem mencionat en l'apartat 3.2.2, Catalán (2015) afirma que escolar la ràdio potencia les competències comunicatives dels infants. Explica que aquest desenvolupament de l'expressió oral és causat per la participació activa en aquesta tècnica, ja que és molt lúdica i motivadora. Afirma que la ràdio desenvolupa les habilitats de comunicació, fent uns receptors més eficaços i millorant la qualitat de les seves produccions i discursos. Tanmateix, això els ajuda a desenvolupar capacitats essencials per a viure en la nostra societat, algunes

d'aquestes són: aprendre a escoltar atentament, respectar els torns de paraula, prendre decisions, etc.

Continuant amb un altre article, a *Educar a través de la ràdio*, Rodero (2008) explica que un dels avantatges més grans que pot aportar aquesta metodologia és la captació i comprensió de l'expressió oral. Afirmar que es poden veure i aprendre diferents recursos expressius de la veu, la importància de la dicció i de les diferents entonacions. A més, és important perquè desenvolupa la capacitat discursiva i les habilitats comunicatives dels infants. És a dir, els ajuda a expressar-se correctament, ja que, perquè hi hagi comunicació hi ha d'haver comprensió tant per l'emissor com pel receptor.

A la vegada, Ibadango-Tabango et al. (2018), fa una investigació que té com a objectiu principal determinar els efectes de la ràdio com a estratègia didàctica per a ajudar el desenvolupament de la competència comunicativa oral. Durant aquesta investigació van fer les mateixes sessions de treball amb la ràdio a dos grups d'infants diferents. Centrant-nos en l'àmbit del llenguatge oral, com a resultat van veure que els infants del primer grup van millorar la seva pronunciació, fluïdesa i comprensió. I a més, els del segon grup, van millorar la precisió oral i la pronunciació. "En conclusión, los datos registrados refuerzan la afirmación de que la radio como estrategia didáctica permite un desarrollo significativo en las habilidades orales del idioma" (Ibadango-Tabango et al., 2018).

A més a més d'aquests tres articles, en *Los textos orales al alcance de los niños en educación infantil*, Aller (2004) explica que el/la mestre/a pot programar sessions amb la ràdio que tinguin l'objectiu de treballar altres aspectes de la llengua relacionats amb l'audició dels infants. Es poden crear recursos per millorar la percepció auditiva, consolidar els hàbits d'escolta, ampliar el camp auditiu dels infants, diferenciar les qualitats dels sorolls i captar les diferències entre les vibracions. És a dir, veiem com s'afirma que la ràdio en l'àmbit de l'educació infantil pot ajudar a millorar l'escolta dels infants i a crear una oïda més fina, permetent als infants tenir una millor discriminació i comprensió de tot allò que capten.

Tanmateix, veiem com en Felip i Amat (2021) es va voler reflexionar sobre l'ús de la ràdio dins de les aules a través de les experiències que havien viscut alguns docents que ho havien

posat en pràctica. Un 66,7% dels professionals enquestats afirma que l'ús de la ràdio dins les aules contribueix a la millora de l'expressió oral dels infants. Així mateix, els ajuda a desenvolupar altres aspectes de la parla com poden ser, la dicció, el ritme, la respiració, la naturalitat i la fluïdesa. A la vegada, 7 de cada 10 mestres creuen que la ràdio també fa que els infants guanyin seguretat en si mateixos i tinguin menys vergonya a l'hora de parlar en públic.

En resum, com hem vist en els diferents articles, el treball amb la ràdio pot ser una eina molt valuosa per al desenvolupament de la llengua oral dels infants, ja que els ajuda a millorar aspectes essencials necessaris per a tenir una bona expressió i comunicació. En el següent quadre faig un resum amb tots els beneficis que aporta la ràdio a la llengua oral.

Àmbit	Benefici	Autor/a
Discurs oral.	Desenvolupament de l'expressió oral i la qualitat de les produccions i discursos.	Catalán (2015).
	Augment de la capacitat discursiva.	Rodero (2008).
	Millora de la precisió oral.	Ibadango-Tabango et al. (2018).
Comunicació.	Millora de les competències i habilitats comunicatives.	Catalán (2015) i Rodero (2008).
Comprensió.	Millora de l'eficàcia dels receptors.	Catalán (2015).
	Foment de la comprensió dels missatges orals.	Ibadango-Tabango et al. (2018) i Rodero (2008).
Capacitats essencials per a la vida en societat.	Augment de la seguretat en si mateixos.	Felip i Amat (2021).
	Respecte dels torns de paraula.	Catalán (2015).
	Desenvolupament de la presa de decisions.	
Percepció auditiva.	Escolta activa.	Catalán (2015).
	Consolidació dels hàbits d'escolta.	

	Ampliació del camp auditiu.	Aller (2004).
	Diferenciació de les qualitats dels sorolls i les vibracions.	
Altres aspectes relacionats amb la qualitat de la llengua oral.	Millora de la pronunciació i la fluïdesa.	Ibadango-Tabango et al. (2018).
	Desenvolupament de l'entonació, la dicció i els recursos expressius de la veu.	Rodero (2008).
	Foment de la dicció, el ritme, la respiració, la naturalitat i la fluïdesa.	Felip i Amat (2021).

3.4 Comparació amb el currículum d'infantil

A continuació faré una comparació per veure la relació entre tots els beneficis i millores que aporta aquesta pràctica, que estan explicats tant en el punt 3.2.2 com en el 3.3, i el nou currículum d'educació infantil, el *Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil*.

3.4.1 Objectius generals

En la pàgina cinc del decret està l'*Article 4*. Aquest és el que recull els nou objectius generals que fan referència al desenvolupament de les competències específiques que els permeten assolir els objectius.

Objectius generals del decret	Com treballa amb la ràdio?
b) Assolir progressivament seguretat afectiva i benestar emocional, i anar-se formant una autoimatge positiva i una imatge positiva dels altres.	<ul style="list-style-type: none"> Guanyant seguretat en si mateixos i reduint la vergonya a parlar en públic (Felip i Amat, 2021).

<p>c) Anar adquirint autonomia en situacions quotidianes, resolent i superant nous reptes, de forma creativa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Desenvolupant el pensament crític, la reflexió i la resolució de conflictes (Catalán, 2015). ● Millorant la capacitat de prendre decisions (Catalán, 2015 i Ibadango-Tabango et al., 2018). ● Estimulant la creativitat i la imaginació (Rodero, 2008).
<p>e) Comunicar-se i representar la realitat a través de diferents llenguatges i formes d'expressió.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Desenvolupant les habilitats i competències comunicatives (Catalán, 2015 i Rodero, 2008). ● Estimulant la comprensió (Ibadango-Tabango et al., 2018; Aller, 2004 i Rodero, 2008). ● Desenvolupant l'expressió oral (Catalán, 2015). ● Ajudant a millorar la qualitat de les seves produccions i discursos (Catalán, 2015).
<p>f) Gaudir i relacionar-se positivament amb els altres en igualtat, conviure en la diversitat i adquirir progressivament hàbits de convivència i relació social.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Potenciant el treball en equip i l'aprenentatge col·laboratiu (Ibadango-Tabango et al., 2018). ● Encoratjant l'aprenentatge de l'escolta i l'atenció, i respectant els torns de paraula (Catalán, 2015).

i) Gaudir de l'aprenentatge, pensar i crear, qüestionar-se, plantejar i acceptar la crítica i progressar en l'aprenentatge d'una manera cada vegada més autònoma i estructurada.	<ul style="list-style-type: none">● Potenciant el processament analògic (Rodero, 2008).● Desenvolupant el pensament crític, la reflexió i la participació activa (Catalán, 2015).
--	--

3.4.2 Competències

Pel que fa a les competències clau nomenades a l'*Annex 1* del *Decret 21/2023*, veiem subratllades les que es poden desenvolupar a través del treball amb la ràdio.

- **Competència en comunicació lingüística.**
- Competència plurilingüe.
- Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria.
- **Competència digital.**
- **Competència personal, social i d'aprendre a aprendre.**
- Competència ciutadana.
- **Competència en pensament creatiu.**
- Competència en consciència i expressió culturals.

I, pel que fa a les competències específiques, també subratllem les que es poden acabar desenvolupant seguint aquesta pràctica:

1. Un infant que creix amb autonomia i confiança.
 - Competència específica 1. Progressar en el coneixement i el domini del cos, en el moviment i la coordinació, [...].
 - Competència específica 2. Viure les emocions, expressant i reconeixent sentiments i necessitats, per anar creixent en benestar emocional i seguretat afectiva.

- Competència específica 3. Adonar-se de la influència de l'espai i el temps en les situacions de vida quotidiana a partir de les experiències viscudes, [...].
 - **Competència específica 4. Progressar en l'adquisició de normes i hàbits saludables i ecosocialment responsables, guanyant confiança en les pròpies possibilitats i capacitats per construir la pròpia identitat.**
2. Un infant que es comunica amb diferents llengüatges.
- **Competència específica 1. Interpretar, comprendre i expressar missatges, emprant recursos i coneixements basats en la pròpia experiència, per avançar en la comunicació i la construcció de nous aprenentatges.**
 - **Competència específica 2. Expressar-se de manera entenedora, personal i creativa mitjançant diferents llengüatges, explorant-ne les possibilitats i gaudint-ne, per respondre a diferents contextos comunicatius.**
3. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat.
- Competència específica 1. Observar i reconèixer característiques de materials i elements i establir relacions entre ells, mitjançant l'experimentació i la manipulació sensorial, [...].
 - **Competència específica 2. Desenvolupar, de manera progressiva, diferents formes de raonament i procediments del pensament científic, a través de l'observació i la manipulació, per iniciar-se en la interpretació de l'entorn i respondre de manera creativa als diferents reptes i situacions.**
 - Competència específica 3. Explorar i reconèixer elements i fenòmens del món natural, establint relacions entre la pròpia acció i les conseqüències que se'n deriven, [...].
4. Un infant que forma part de la diversitat del món que l'envolta.
- **Competència específica 1. Avançar en la relació amb els altres en condicions d'igualtat, creant lligams, per construir la pròpia identitat basada en els valors democràtics i de respecte als drets humans.**
 - Competència específica 2. Apreciar progressivament l'entorn social i cultural proper i la seva diversitat, mostrant interès i respecte per conèixer.

3.4.3 Metodologia

Segons el nou currículum, el *Decret 21/2023*, "les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars que s'adoptin s'han de regir pel reconeixement dels drets dels infants i per la implementació, entre d'altres, dels principis del disseny universal per a l'aprenentatge". És a dir, la utilització de la ràdio està encabida dins d'aquest decret, ja que entre d'altres, afavoreix el dret dels infants a l'educació i es poden seguir tots tres principis del Disseny Universal per a l'Aprenentatge.

3.4.4 Situacions d'aprenentatge

En el *Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil*, es donen unes indicacions i veiem com la ràdio les segueix, oferint situacions d'aprenentatge on els infants poden prendre decisions per avançar segons els diferents ritmes. Aquestes situacions es fan establint connexions entre lo nou i lo conegut, a través de l'experimentació. A més, la ràdio parteix de l'interès dels infants i els proposa reptes, basant-se en la importància del procés més que en el resultat final.

D'aquesta manera, tal com es diu al decret, la ràdio ha de provocar situacions d'aprenentatge estimulants, significatives, integradores, funcionals, rellevants, vivencials, globalitzades i ben contextualitzades. Integrant les experiències educatives en el seu context quotidià, tot sent respectuoses amb el seu desenvolupament, potencialitats i interessos. Per tant, "l'aprenentatge no es pot segmentar ni aïllar de les situacions reals i autèntiques en què s'ha de fer servir allò que s'aprèn" (*Decret 21/2023*). És a dir, a treves de la ràdio, les escoles i centres poden oferir oportunitats diverses i situacions reals d'aprenentatge.

3.4.5 Conclusió

Finalment, i després de veure la relació que té el treball amb la ràdio amb el *Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil*. Podríem dir que l'ús d'aquesta metodologia dins de les aules d'infantil permet assolir la majoria d'objectius generals i competències proposats en aquest decret. A més, les situacions d'aprenentatge que

es poden crear a partir d'aquesta són coherents amb el que explica el decret, ja que són reals i es basen en l'aprenentatge significatiu dels infants. Així mateix, la metodologia utilitzada amb el treball amb la ràdio, també segueix les indicacions d'aquest nou decret.

4. MARC METODOLÒGIC

4.1 Enquesta

4.1.1 Introducció

El punt de partida d'aquest marc metodològic és poder respondre la pregunta d'investigació que vaig proposar al principi del treball. Una part d'aquesta parlava del que els professionals i centres educatius saben sobre aquesta pràctica educativa.

Per a poder respondre aquesta pregunta, vaig decidir fer una enquesta genèrica que em permetés recollir les experiències i sabers de tota mena de professionals i centres públics. Concretament, l'instrument de la recollida de dades és una enquesta en un Formulari de Google que he enviat a diferents centres educatius. Alguns que, prèviament ja sabia que utilitzaven aquesta tècnica de la ràdio, i d'altres que no ho feien.

4.1.2 Objectius

Els objectius de l'enquesta són:

- Veure quina és la implicació que tenen els centres respecte a aquesta metodologia.
- Observar si s'ha pogut recollir evidències o indicadors del progrés dels infants.
- Analitzar si hi ha algun inconvenient per a l'ús d'aquest recurs a les escoles.
- Conèixer els beneficis que pot tenir en el desenvolupament de la llengua oral.

4.1.3 Temporalització

Primerament, la meva idea era deixar l'enquesta oberta un mes perquè contestessin totes les escoles a les quals havia preguntat. Tot i això, veient que moltes no contestaven, vaig decidir esperar un altre mes per a tancar-la. Per tant, al final la vaig deixar oberta dos mesos.

4.1.4 Mostra/Població

L'enquesta anava destinada a qualsevol perfil professional dins de l'educació infantil. La vaig enviar a 34 centres educatius públics repartits per tot el territori català, tant a centres on, prèviament ja sabia que utilitzaven aquesta tècnica, com a d'altres que no ho feien.

Finalment, vaig obtenir 31 respostes, ja que algunes escoles no van contestar l'enquesta i, d'altres, van distribuir l'enquesta per dins de l'escola i em van enviar diverses respostes de diferents perfils professionals d'una mateixa escola. Tot i això, hi ha una gran varietat de respostes i experiències del professorat.

Els professionals que van respondre l'enquesta són:

- 16 mestres/as d'EI
- 2 TEI
- 2 mestres/as de suport
- Un mestre de música
- Dos directors/es
- Una coordinadora pedagògica
- Un cap de departament de ciències
- Una coordinadora d'EI, mestra d'anglès i de psicomotricitat
- 4 tutors/es de primària
- Un exmestre

4.1.5 Recollida de dades

La meva enquesta és de tipus mixt, ja que té aspectes del mètode qualitatiu i altres del quantitatiu. Per tant, té preguntes amb resposta objectiva i, d'altres, més subjectives. A

l'enquesta hi han 18 preguntes molt ràpides de contestar, hi ha algunes amb resposta oberta i algunes altres amb resposta múltiple.

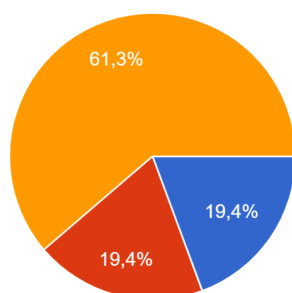
4.1.6 Anàlisi de resultats

A continuació, veurem les preguntes i respostes més significatives de l'enquesta i faré un petit anàlisi de cada una. Les 18 preguntes i les respostes d'opció múltiple exactes, es podran trobar a l'*annex 2*.

● **Pregunta 1:**

Estàs familiaritzat/ada amb el treball amb la ràdio a educació infantil? O, has escoltat mai a parlar sobre aquesta tècnica de treball?

31 respuestas

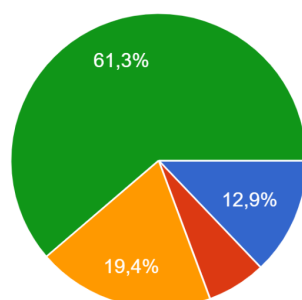

- Sí, l'he escoltat i l'he fet servir dins l'aula
- He sentit parlar d'ella, però no l'he posat en pràctica
- No, no l'he escoltat mai, ni l'he posat en pràctica

● **Pregunta 2:**

En el teu centre educatiu hi ha un equip de ràdio?

31 respuestas

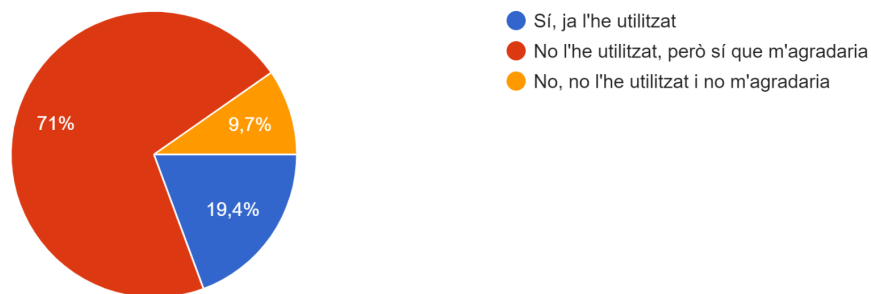

- Sí, però només una ràdio per escoltar
- Sí, però només un equip per a crear programes de ràdio
- Sí, tant una ràdio per escoltar com un equip per a crear programes
- No, no hi ha res
- No, no hi ha res perquè no hi ha suficients recursos

● **Pregunta 3:**

Alguna vegada has utilitzat la ràdio per treballar en educació infantil? T'agradaria aplicar-ho dins de l'aula?

31 respuestas

Anàlisi pregunta 1, 2 i 3:

Les tres primeres preguntes estan molt relacionades, a la primera podem veure com la majoria de les persones no han sentit mai parlar sobre el treball amb la ràdio a les aules d'educació infantil, i només sis persones han votat que saben el que és i l'han utilitzat alguna vegada. Però, en la segona pregunta, moltes persones han dit que no tenen cap equip de ràdio, i només dues persones afirmen que en tenen un per a crear ràdio. Respecte a la tercera pregunta, podem veure com només els sis centres de la primera pregunta són els que sí que l'utilitzen. Tot i això, més de la meitat dels professionals han marcat que volien utilitzar-la en el futur.

Per tant, veiem com no és una metodologia gaire utilitzada en els centres d'educació infantil. Aquest fet pot ser donat per la falta d'informació que tenen els mestres, com veiem a la primera pregunta, o per la falta de recursos materials, com es veu en la segona. Tot i això, a la tercera pregunta podem veure com és una pràctica que crea curiositat i atrau els mestres, probablement pel seu caire innovador.

- **Pregunta 4:** En cas que sí que hi hagi, tots els/les educadors/es saben fer-la servir?
S'ha fet alguna formació per a aprendre a fer-la servir?
 - No s'ha fet cap formació de ràdio (6 persones)
 - Sí, però només els mestres interessats (2 persones)
 - Sí, es va realitzar una petita formació tot just a l'inici de curs a tot l'equip docent

Anàlisi pregunta 4:

Com veiem, encara que hi hagi 6 centres on s'utilitza la ràdio, només en tres d'ells s'ha fet una formació. El fet que no sigui un material senzill, ni intuïtiu d'utilitzar, pot fer que el professorat no el sàpiga fer servir sense una formació específica prèvia, sobretot el professorat més envellit. I, al no fer-se de manera recurrent en els centres, pot crear una desinformació o un rebuig cap aquest mètode.

- **Pregunta 5:** Si l'has utilitzat, com va anar l'activitat? Va assolir els objectius marcats?
Els hi va agradar als infants? Els va motivar? La tornaries a fer?...

Anàlisi pregunta 5:

Al mirar les respostes d'aquesta pregunta veiem com els sis centres que sí que la fan servir han contestat tots positivament. Expliquen que “és un dels projectes que engresca més”, “els motiva moltíssim participar-hi, sobretot escoltar-se durant i al finalitzar la gravació”. Tot i això, una mestra afirma que fer-ho a l'aula amb tots els infants no funciona, que és millor anar a l'aula de la ràdio en petits grups. Finalment, una explica que als infants els hi va agradar tant l'experiència que la tornaran a repetir.

- **Pregunta 6:** Quin tipus d'activitats creus que es poden fer, o has vist fer, amb la ràdio a educació infantil?

Anàlisi pregunta 6:

Les respostes d'aquesta pregunta han sigut molt variades, tot i això, les podríem agrupar en

tres tipus. El primer serien els 9 que han contestat que no havien vist mai una activitat amb la ràdio a l'educació infantil o que no sabien quines es podrien fer.

Després hi ha hagut un altre tipus de resposta més metodològica, és a dir, han dit diferents tipus d'activitats concretes que es podrien realitzar. Aquestes han estat:

- Explicar notícies, històries o contes, les sortides de la classe i les festes de l'escola (carnaval, pasqua, nadal...).
- Fer un espai del temps, entrevistes, debats i programes de ràdio.
- Cantar cançons, recitar poemes, felicitar els aniversaris
- Presentar el nom de la classe.
- Escoltar instruccions i seguir-les per practicar l'associació (per exemple, reconèixer a través de l'oïda accions, objectes o colors).
- Parlar sobre el projecte d'aula.

Finalment, l'últim tipus de resposta ha sigut més encarada a les competències que es poden treballar. Les respostes han estat les següents:

- Es poden fer propostes d'estimulació de llenguatge oral i la participació.
- Treballar la lectoescriptura, la consciència fonològica i la cultura.
- A educació infantil es pot treballar la relaxació, els ritmes, l'escolta activa i els hàbits.
- Fer activitats per treballar l'atenció i la comprensió auditiva.

Com veiem, la majoria d'activitats de tipus metodològic són iguals a les que jo he trobat en la recerca. Com per exemple: explicar notícies, fer un debat, fer entrevistes, recitar un poema, etc. (Balaguer et al., 2018); explicar o escoltar històries i contes, cantar cançons (Melgarejo i Rodríguez, 2013); fer un programa de ràdio (Herrerias, s. d.), etc. I la resta segueixen el mateix estil de Balaguer et al. (2018) sobre fer l'exposició oral sobre algun tema: parlar sobre el projecte d'aula o presentar el nom de la classe.

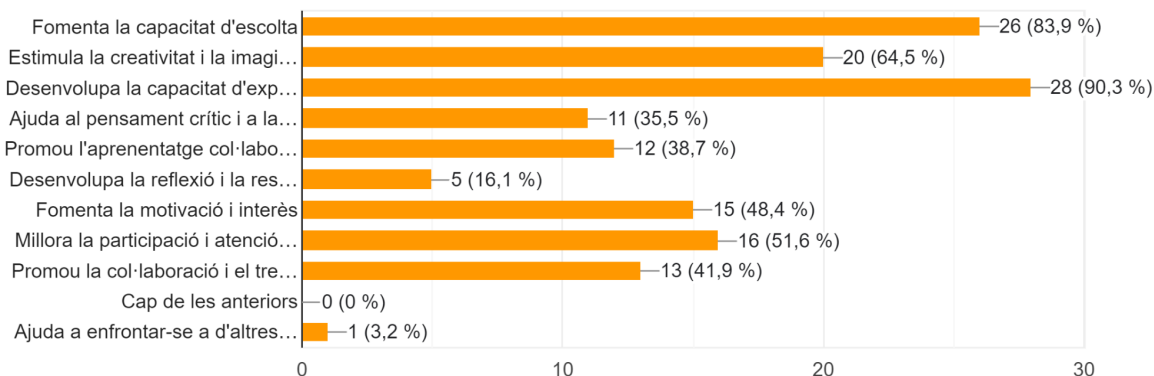
Tanmateix, pel que fa a les respostes que estan més encarades a les competències que es poden treballar, recolzen el que s'ha dit en el marc teòric del treball. Ja que, l'atenció, l'escolta activa i la comprensió auditiva, està molt relacionat amb el foment de la capacitat

d'escolta i atencional, tal com diu Rodero (2008). La participació activa es pot fer amb el treball en equip que fa Ibadango-Tabango et al. (2018) a través de la ràdio. I finalment, la consciència fonològica i l'estimulació de llenguatge oral és, com hem vist repetidament en aquest treball, l'impacte d'aquesta tècnica que aporta més beneficis. Per tant, per acabar podem dir que, quasi tothom té una petita idea de coses que es podrien fer o treballar amb la ràdio, tot i que no sigui una pràctica utilitzada al seu centre.

- **Pregunta 7:** Quins beneficis creus que pot aportar, als infants, el treball amb la ràdio a educació infantil?

Quins beneficis creus que pot aportar, als infants, el treball amb la ràdio a educació infantil?

31 respuestas

- **Pregunta 8:** En cas d'haver fet servir aquesta tècnica repetidament, heu notat alguna diferència? Heu vist els beneficis? Quins? Va ser una experiència positiva? Va augmentar la seva motivació? I el seu desenvolupament?

Anàlisi pregunta 7 i 8:

La pregunta 7 era de resposta múltiple i mencionava algunes capacitats que es podrien treballar amb la ràdio dins l'aula. A les respostes, bastanta gent ha dit que té pocs beneficis, però quasi tots han coincidit que el que sí que té és: *desenvolupa la capacitat d'expressió oral i la comunicació dels infants*. Aquest l'han votat 28 persones de les 31 que han respost la pregunta. Molt seguida ha quedat la que diu: *fomenta la capacitat d'escolta*, amb 26 vots. Per tant, podem veure com tot el que està relacionat amb el llenguatge ha estat molt votat. Amb

aquest resultat es pot veure clarament com, encara que no hagin tingut una base científica, quasi tothom creu que amb la ràdio es pot treballar la llengua oral. Probablement, això es deu al fet que és el vehicle que utilitza la ràdio per a comunicar-se, és a dir, en la ràdio el que s'emet o s'escolta és la veu. Però, les dues respostes que han obtingut menys vots han sigut: *ajuda al pensament crític i a la presa de decisions* (11 vots) i *desenvolupa la reflexió i la resolució de conflictes* (5 vots). Aquí veiem com les coses més alienes al simple ús de la ràdio no són beneficis tan evidents.

Pel que fa a la pregunta 8, podem veure com alguns mestres sí que han notat alguns dels beneficis que s'ha parlat en la pregunta 7, i han pogut veure evidències d'aquesta millora. Les respostes han sigut les següents:

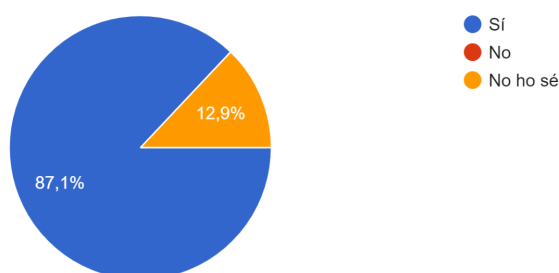
- És una activitat que potencia els aprenentatges.
- Han millorat el torn de paraula i la capacitat d'escolta als companys/es.
- Va millorar molt la seva atenció i escolta activa.
- Millora sobretot la comunicació oral.

Relacionant-ho amb la pregunta anterior, la majoria de les millores que han exposat estan relacionades amb l'ús de la llengua i la comunicació. És a dir, amb aquestes respostes es podria afirmar el que s'havia plantejat a la pregunta anterior. Tot sent conscients que hi ha poques respostes i que, per afirmar-ho completament es necessitaria una mostra més ampla.

- **Pregunta 9:** Creus que la utilització de la ràdio pot ajudar en el desenvolupament del llenguatge oral dels infants?

Creus que la utilització de la ràdio pot ajudar en el desenvolupament del llenguatge oral dels infants?

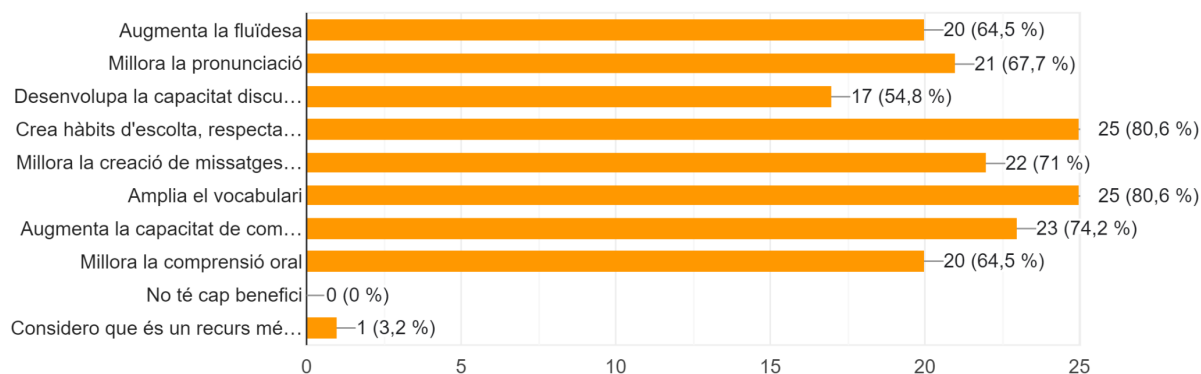
31 respuestas

- **Pregunta 10:** Quins beneficis creus que té la ràdio respecte al llenguatge oral?

Quins beneficis creus que té la ràdio respecte al llenguatge oral?

31 respuestas

Anàlisi pregunta 9 i 10:

La pregunta 9 va molt lligada amb la resposta de la 7, ja que abans han votat que en el que podia tenir més beneficis era en el llenguatge oral. Per tant, i seguint amb aquesta línia, 27 persones han votat que sí que pot ajudar al desenvolupament de la llengua.

En la pregunta 10, de resposta múltiple, s'especifica quines són aquestes capacitats que es veuen desenvolupades a través de l'ús de la ràdio. Tothom ha votat que aquesta pràctica tenia la majoria dels beneficis esmenats, però els dos que més han sortit són: *amplia el vocabulari i crea hàbits d'escolta, respecta els torns de parla i millora l'escolta activa dels infants*. Tots dos han obtingut 25 vots. En canvi, la que menys vots ha tingut, 17, és: *desenvolupa la capacitat discursiva*.

Es podria dir que, el fet que hi hagi hagut tants vots a tots els beneficis, concorda amb el treball, ja que tots són rellevants i tots s'han nomenat en el treball, com: els hàbits d'escolta (Aller, 2004), els torns de la parla (Catalán, 2015), la capacitat discursiva (Rodero, 2008) o la comprensió oral (Ibadango-Tabango et al., 2018).

- **Pregunta 11:** En cas que sí que l'hagis utilitzat, vas notar canvis en el desenvolupament del llenguatge després d'utilitzar la ràdio repetidament? Quin tipus de canvis? Van ser beneficis? Va ser una experiència positiva?...

Anàlisi pregunta 11:

En la pregunta 11 han respost molt poques persones, però totes de manera positiva dient que l'ús de la ràdio a l'EI és beneficiós per als infants. La coordinadora d'educació infantil afirma que l'evolució és lenta, però que si hi ha constància, es veu la millora reflectida a llarg termini. I, una tutora explica, “els infants van adquirir nou vocabulari i la seva capacitat imaginativa va augmentar”. Per tant, tot i les poques respostes, veiem com dos mestres van poder veure una millora respecte a quan no feien servir aquesta tècnica.

És interessant poder veure aquestes respostes, ja que d'aquesta manera, podem afirmar que els continguts dels articles ja mencionats, van amb relació al que les mestres observen dins les escoles.

- **Pregunta 12:** Després d'haver-les utilitzat, quins aspectes creus que es poden millorar respecte a l'ús de la ràdio a l'escola?

Les respostes més destacades que han sortit, són les següents:

- Utilitzar-la com a eina metodològica.
 - La possibilitat de tenir un millor equip per fer l'enregistrament podria garantir una millor qualitat d'àudio.
 - Necessita una persona dedicada i molta formació al claustre.
 - Tenir algun/a especialista de ràdio o que es faci una petita formació a tots els mestres de l'escola per saber fer servir el programa.
 - Falta molt temps per confeccionar els textos i el seu contingut. És el punt dèbil. Els mestres es converteixen en redactors.
- **Pregunta 13:** Creus que hi ha algun impediment, o alguna cosa que no funcioni, a l'hora de realitzar activitats amb la ràdio? Quins i perquè creus que succeeixen?

Anàlisi pregunta 12 i 13:

En les respostes de la pregunta 12 es fa referència a diferents aspectes ja tractats en aquesta enquesta. Com pot ser la necessitat de fer formacions específiques a tots els mestres de l'escola, per ensenyar el seu funcionament (pregunta 4). O, en tot cas, tenir un especialista a qui preguntar, que sàpiga els aspectes més tècnics de la ràdio. Com s'ha dit a la segona pregunta, cal més eines i materials per a les escoles públiques, poder portar a terme aquest projecte, i que sigui de qualitat. Finalment, apareix un inconvenient que encara no s'havia parlat, és el fet de no tenir temps per a confeccionar les activitats de la ràdio. Ja que, normalment, són activitats molt elaborades que necessiten un gran esforç i dedicació per a poder tirar-les endavant.

Les respostes de la pregunta 13, es podrien agrupar en quatre grups. Els dos primers ja els hem parlat en la pregunta anterior, la "poca formació per les educadores o mestres" i "el temps, ha d'estar molt organitzat l'horari". En aquest últim, el cap de departament de ciències afegeix que "s'hauria de valorar la relació entre l'esforç del mestre i els beneficis obtinguts comparant-ho amb altres activitats que ja s'estan duent a terme".

El tercer grup serien els professionals que parlen de la part tecnològica. Afirmen, "a vegades el programa no funcionava o el micro no anava..." o, "hi ha errors tècnics imprevistos, però res no solucionable". És a dir, un gran inconvenient és el fet de no tenir el control absolut i que, a vegades, la part tecnològica de l'activitat pugui fallar.

Finalment, el quart grup afirma que hi poden haver problemes a l'hora de fer activitats inclusives. Ja que poden haver-hi infants amb discapacitats auditives o alumnes nouvinguts que no entenguin el català, i això podria suposar un impediment a l'hora de seguir l'activitat.

4.1.7 Conclusió de les enquestes

Per concloure l'enquesta, caldria mencionar que ha servit per extreure molta nova informació que no es menciona en els articles. Aquesta nova informació és molt interessant, ja que fins ara no havia sortit. Són aspectes relacionats amb l'ús de la ràdio en el dia a dia dels centres i del professorat. Aspectes que els articles no poden preveure, ja que cada escola, mestres i

alumnes són diferents i tenen unes necessitats diferents. Un d'aquests és, la poca formació que té el professorat per a la utilització de la ràdio, això afecta la producció i qualitat de les activitats. Per tant, probablement, no s'aprofitarà al màxim aquest recurs. Un altre aspecte important és el fet de l'horari limitat que tenen els mestres, i l'esforç que requereix una d'aquestes activitats. A més, afegint la poca formació que hem mencionat, encara tenen menys temps per a preparar-les. Finalment, un altre aspecte no mencionat, és la inclusió de tots els infants a l'activitat. Ja que si un infant té una dificultat auditiva, no podrà seguir l'activitat amb normalitat. En aquest cas caldria mirar quina adaptació o mesura es pot fer i veure el tipus de suport que necessita l'infant.

A més a més, l'enquesta ha servit per afirmar que, el que hem vist en els articles i el marc teòric, forma part de la realitat de les escoles. Ja que en algunes preguntes els mestres han explicat que havien tingut evidències de la millora. I que, la realitat dels articles també es pot traslladar a les aules.

Com hem vist, tant en el marc teòric com en aquestes preguntes, un dels beneficis més importants que aporta la ràdio és la millora de la comunicació. Concretament l'expressió, la comprensió i l'escolta, ja que va estrictament lligat amb l'ús de la ràdio. Les dues respostes més votades en la pregunta 7, estan relacionades amb el que menciona Catalán (2015) sobre que millora l'expressió oral i les habilitats comunicatives dels infants, així com el foment de la seva capacitat d'escolta i atencional (Rodero, 2008). I, en segon pla es troben els que no estan tan dirigits al propi ús de la ràdio, els que depenen més de l'ús que facin els infants i de com aprofitin aquest recurs. És a dir, el que els mestres han respost en les preguntes 7 i 8, concorda amb els articles trobats, ja que en aquests es deia que el principal benefici estava en el llenguatge, però que també en tenia més. Com per exemple, el desenvolupament del pensament crític (Catalán, 2015), de la capacitat de presa de decisions, de l'aprenentatge col·laboratiu (Ibadango-Tabango et al., 2018), estimula la creativitat i la imaginació (Rodero, 2008), etc.

Finalment, a l'última pregunta es deixava que diguessin quelcom no havien pogut dir en les altres preguntes. I, una mestra ha respost: "No l'he utilitzat mai com una eina dins l'aula, però em sembla un recurs útil que no havia contemplat. A més considero que és necessari

recuperar la ràdio tal com s'utilitzava abans." Per tant, crec que, en petita escala, aquesta enquesta ha servit per a donar a conèixer aquesta eina d'aprenentatge i fer que, els/les mestres/as que ja utilitzaven la ràdio com a eina pedagògica, es puguin replantejar el perquè la utilitzen, com ho fan i què els hi aporta.

4.2. Proposta d'intervenció

4.2.1 Introducció

Un dels objectius d'aquest TFG era fer una petita proposta didàctica basada en les evidències científiques que hagués trobat, per tal que els centres la poguessin utilitzar sent conscients dels beneficis que pot aportar als infants. Per aquest motiu, he fet una unitat didàctica dirigida als alumnes d'IS de qualsevol escola, tingui o no un equip de ràdio. Ja que, en el cas de no tenir-ne, es podran fer adaptacions amb materials més comuns que la majoria d'escoles podran tenir.

Cal dir que, només fent aquesta unitat didàctica no es podrà veure un canvi en els infants. Ja que la millora de l'expressió oral requereix temps, constància i un treball setmanal, per a poder veure els beneficis que afirmaven els autors dels articles mencionats anteriorment. Però aquesta és una petita proposta del que es podria començar fent per a desenvolupar l'expressió.

4.2.2 Normativa

Aquesta proposta didàctica està plantejada dintre del marc curricular del *Real Decreto 95/2022, de 1 de febrero, por el que se establece la ordenación y las enseñanzas mínimas de la Educación Infantil*. Aquest estableix els criteris i condicions que ha de seguir l'educació en l'estat espanyol. A la vegada que segueix les indicacions del nou decret d'educació, *Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil*.

Tanmateix, està regida per la *Llei 12/2009 d'educació, del 10 de juliol*, i la *Llei Orgànica 3/2020, de 29 de desembre*. La qual substitueix a l'antiga *Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació*. I, finalment, també segueix la *Llei 8/2022, de 9 de juny, sobre l'ús i*

l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyança no universitària. La qual dicta les condicions en les quals es treballen les llengües oficials de cada territori.

Aquesta última llei és molt important, ja que regula el tema que es tractarà en les següents activitats, l'ús i aprenentatge de les llengües oficials de Catalunya. Les activitats seran en català, perquè com es diu en l'*Article 2* de la *Llei 8/2022, de 9 de juny*; "el català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular d'aprenentatge del sistema educatiu". És important fer aquest treball de la llengua a partir de la utilització de la ràdio, ja que "els projectes lingüístics dels centres [...] s'han de fer des d'un abordatge global, integrador i de transversalitat curricular que inclogui tots els espais educatius i els recursos d'aprenentatge, inclosos els de caràcter digital".

4.2.3 Objectius

A continuació enumero els objectius d'aquesta unitat didàctica, tant els generals, com els específics.

Objectius generals:	Objectius específics:
<ul style="list-style-type: none"> Desenvolupar la seva capacitat de comunicació oral. 	Fomentar la confiança en si mateixos i la participació en l'aula.
	Ampliar el seu vocabulari.
	Millorar la fluïdesa i la pronunciació.
<ul style="list-style-type: none"> Millorar la comprensió del llenguatge oral dels infants. 	Identificar i comprendre la informació aportada en un discurs oral.
	Millorar la comprensió de les normes de l'aula, explicades amb la llengua parlada.
<ul style="list-style-type: none"> Treballar els hàbits d'escolta. 	Millorar la capacitat d'escolta activa.
	Identificar les situacions en les quals és important

	escoltar.
	Fomentar l'atenció i la concentració.
● Seguir les normes de l'aula.	Aixecar la mà abans de parlar.
	Respectar el material i als companys.
	Treballar en equip.

4.2.4 Temporalització

La unitat didàctica durarà un mes i una setmana, i es realitzarà durant el tercer trimestre del curs. Hi haurà dues sessions setmanals, és a dir, tots els dimecres i els divendres hi haurà una sessió de ràdio. La duració d'aquestes sessions variarà segons l'activitat que s'estigui fent, tot i això, totes duren entre 30 minuts i 1.30 hores.

4.2.5 Metodologia

La metodologia és molt activa i vivencial, requereix una participació activa per part dels infants.

4.2.6 Materials i recursos

Per a realitzar les activitats, seria convenient tenir un equip de ràdio, és a dir, un ordinador connectat a una petita taula de mesclades i a un micròfon. Tot i això, no serà estrictament necessari perquè, si el centre no en té, també ho podrà fer a través d'un mòbil o tauleta que pugui enregistrar àudio.

Tot i, que el material de la ràdio no sigui estrictament necessari per a la proposta didàctica, sí que és molt útil per a que els infants puguin adquirir el màxim d'aprenentatges i tinguin l'experiència completa. Per aquest motiu seria ideal demanar en préstec el Kit XTEC Ràdio,

el qual està ofert en molts dels Centres de Recursos Pedagògics de tot Catalunya. Aquest està format de, entre altres coses, 2 altaveus, 5 micròfons, 5 auriculars i una taula de mescles. I, el període de préstec és d'un trimestre.

4.2.7 Atenció a la diversitat

Aquesta proposta didàctica pot resultar difícil de realitzar per a aquells infants que tinguin dificultats en l'expressió (infants nouvinguts que no sàpiguen l'idioma o amb alteracions en la parla, l'articulació, la veu, la fluïdesa, el ritme, etc.), la comprensió (infants nouvinguts, amb dificultats auditives, amb retard en el llenguatge, amb un trastorn del desenvolupament del llenguatge, amb una afàsia, etc.) o dificultats en la comunicació de missatges orals (mutisme selectiu, trastorn de l'espectre autista, etc.).

En la majoria dels casos, les adaptacions metodològiques seran molt semblants. En quasi totes serà imprescindible deixar el temps que requereixin per a realitzar la tasca ells sols. Caldrà donar un reforç positiu, animant-los però sense forçar-los. El/la mestre/a haurà de vetllar per la seva seguretat emocional, fomentant un clima de respecte i tolerància dins l'aula. S'haurà d'actuar sense centrar-se en la dificultat, és a dir, sense pressionar, interrompre, intentar endevinar, ni corregir de manera molt directa. A més a més, serà útil l'ajuda d'un/a mestre/a de suport o d'educació especial.

Concretament, amb els infants que tinguin dificultats en l'expressió, s'haurà de fer una correcció indirecta, se'ls hi diran les coses vocalitzant correctament per tal que ho puguin imitar i es podran ajudar de pictogrames, sense que aquests limitin les seves expressions.

Els infants amb alteracions en la comprensió, també es podran ajudar de pictogrames, les activitats es podran recolzar amb gestos, es procurarà que l'aula no tingui masses estímuls visuals i que tingui una bona qualitat sonora. I, en el cas d'infants amb audiòfons o implants coclears, es podran connectar a un Sistema de Freqüència Modulada que permeti escoltar de manera més clara i nítida tot el que s'estigui dient a través del micròfon.

Per últim, pels infants amb dificultats de comunicació, es podran ajustar els temes de conversa perquè siguin del seu interès i utilitzar pictogrames a mode de suport, d'aquesta manera reforçarem la seva intenció comunicativa.

Com hem vist, es procurarà que els aprenentatges siguin iguals per a tota la classe i, si s'ha d'aplicar alguna mesura o suport, s'intentarà que siguin universals. Tot i això, en cas necessari també es podrà fer un aprenentatge més individualitzat, a través de mesures i suports addicionals o intensius.

4.2.8 Desenvolupament de les activitats

Aquesta unitat didàctica consistirà a fer un petit programa de ràdio de 4 episodis, tot i que hi haurà 10 sessions, ja que combinarà activitats d'escolta activa amb les de gravacions del programa. En acabar cada sessió de gravació, el/la mestre/a s'ocuparà de penjar-la a l'iVoox (iVoox, 2023), tot vigilant amb els drets de veu dels infants. Perquè, prèviament, ja s'haurà preguntat a totes les famílies si algun infant no pogués ser enregistrat. També passarà l'enllaç a les famílies per si el volguessin escoltar a casa de forma gratuïta. Cada episodi durarà entre cinc i deu minut, per tal que no es faci pesat escoltar-los.

Al principi de cada episodi, el/la mestre/a farà un sorteig per decidir qui el presentarà. I, l'infant que surti escollit haurà de dir el nom del programa i què es farà o de què es parlarà. Serà una introducció molt curta i anirà ajudada pel/la mestre/a.

Títol: Fem un programa de ràdio!	Materials i temporalització	Què aporta a l'infant?
Activitats inicials:		
<p><u>Activitat 1: La ràdio</u></p> <p>En aquesta primera activitat, el/la mestre/a haurà de fer una petita explicació de què és la ràdio, com funciona i per a què serveix. Explicarà els aspectes més bàsics de com es fa l'enregistrament i com s'ha de parlar davant del micròfon (a un palm de distància i sense cridar). Això ho podrà fer amb una ràdio</p>	<p><u>Material:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordinador. - Taula de mescles. - Micròfon. - Algunes peces de Lego Duplo. - Cartells per a 	<ul style="list-style-type: none"> ● Coneixements tècnics bàsics de com funciona la ràdio, l'enregistrament d'àudio i la locució. ● Desenvolupa la reflexió i pensament crític. ● Augmenta la capacitat atencional dels infants.

<p>davant, fent demostracions als infants, escoltant algun programa, o deixant directament que ells experimentin amb ella.</p> <p>Seguidament, el/la mestre/a haurà d'explicar-los què és el que faran durant aquest mes. És a dir, dirà que faran un programa de ràdio, on els infants seran els protagonistes, que cada dia que toqui ràdio faran un nou episodi i que després el podran ensenyar a casa.</p> <p>Per últim, es farà la votació del nom del programa. En aquesta part, els infants podran deixar anar la seva imaginació i dir un nom que els motivi i representi. L'elecció es farà a través d'una votació que els infants faran posant una peça de Lego Duplo davant del cartell del nom que més els hi agradi.</p>	<p>apuntar els noms del programa.</p> <p><u>Temporalització:</u> Aquesta activitat durarà una hora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Millora els hàbits d'escolta. ● Fomenta la presa de decisions, la participació activa dels infants i el respecte als torns de paraula. ● Estimula la creativitat i la imaginació. ● Millora la comprensió oral.
<p><u>Activitat 2: El Patufet!</u></p> <p>Primerament, perquè els infants es comencin a acostumar a la ràdio, farem una activitat que no suposarà la gravació de cap episodi, però sí l'escolta activa d'un conte. Els infants hauran d'estar molt atents perquè escoltaran el conte popular En Patufet (CatRàdio, 2015).</p> <p>Un cop hagin acabat d'escoltar el conte, el/la mestre/a haurà de començar una conversa amb els infants, fent preguntes per a dinamitzar</p>	<p><u>Material:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordinador amb altaveus. - Enllaç del d'<i>En Patufet</i>. <p><u>Temporalització:</u> Aquesta activitat durarà uns 30 minuts.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Fomenta la participació, la capacitat d'escolta i el respecte als torns de paraula. ● Desenvolupa els hàbits d'escolta. ● Estimula la percepció auditiva. ● Augmenta la capacitat atencional dels infants. ● Millora la captació i comprensió de l'expressió oral.

<p>com:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Què ha passat al conte? - Com era en Patufet? - Què va anar a comprar? - Què va passar quan va sortir a portar el dinar al pare? - Qui es va menjar en Patufet? - Com sortirà de la panxa del bou? - Quina és la part que més us agrada del conte? I la que menys? 		
Activitats de desenvolupament:		
<p><u>Activitat 3: Qui l'endevinarà?</u></p> <p>Per aquesta activitat el/la mestre/a farà 8 grups de 3 infants. Ell/a repartirà un paper a cada grup, en aquest hi haurà una endevinalla curteta. Amb l'ajuda d'un/a mestre/a de suport, els ajudaran a llegir cada paper, sense que la resta de grups l'escoltin. Un cop tots sàpiguen quina és la seva endevinalla, el/la mestre/a anirà cridant a cada grup per a anar a un altre sala a gravar l'endevinalla.</p> <p>Mentrestant, els grups que no estiguin gravant, podran estar fent una altra activitat senzilla o una estona de joc simbòlic amb el/la mestre/a de suport.</p> <p>Un cop tots els grups hagin gravat el seu, el/la mestre/a ho posarà en un pendrive i els hi</p>	<p><u>Material:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 8 targetes amb diferents endevinalles. - Una sala a part. - Una altra activitat senzilla o materials de joc simbòlic. - Un pendrive. - Ordinador. - Taula de mescles. - Micròfon. <p><u>Temporalització:</u></p> <p>Aquesta activitat durarà una hora i mitja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Estimula la creativitat i la imaginació. ● Fomenta el treball en equip i l'aprenentatge col·laboratiu. ● Permet la interacció amb l'emissor. ● Augmenta la capacitat d'escolta i atencional. ● Enriqueix la captació, comprensió i emissió de l'expressió oral. ● Fomenta la participació activa, la reflexió i el pensament crític. ● Millora la dicció, l'entonació, la pronunciació, la

<p>ensenyarà a la resta de la classe. En aquest moment tots els infants hauran d'endevinar de què parla l'endevinalla.</p>		<p>fluïdesa, el ritme, la respiració i la naturalitat.</p>
<p><u>Activitat 4: Creem una història (sessió 1)</u></p> <p>El/la mestre/a començarà la sessió presentant la idea d'un conte col·laboratiu, on cada nen aportarà una frase per crear una nova història.</p> <p>El/la mestre/a s'inventarà la primera frase i, quan diguin el nom de cada infant, hauran de dir una frase que tingui coherència amb la història que s'està muntant. Per tant, hauran d'escoltar atentament la resta de frases per a poder continuar la història.</p> <p>El/la mestre/a anirà apuntant totes les frases, i qui les diu, a l'ordinador. I, el conte acabarà quan cada infant hagi aportat una frase. Quan hagin acabat, el/la mestre/a llegirà tota la història sencera i els hi preguntarà què els ha semblat, tant l'activitat com el resultat final de la història.</p>	<p><u>Material:</u></p> <p>- Un ordinador.</p> <p><u>Temporalització:</u></p> <p>Aquesta activitat durarà 45 minuts.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Estimula la creativitat i la imaginació. ● Fomenta el treball en equip. ● Augmenta la capacitat d'escolta i la capacitat atencional. ● Enriqueix el desenvolupament de l'expressió oral. ● Treballa el respecte dels torns de paraula. ● Fomenta la participació activa. ● Afavoreix la captació i comprensió de l'expressió oral. ● Millora l'entonació i la pronunciació.
<p><u>Activitat 5: Creem una història (sessió 2)</u></p> <p>Aquesta activitat segueix a l'anterior, és on gravarem la història que hagin creat. Si és possible, es farà una excursió a la ràdio local del poble o ciutat, on els infants podran gravar la història. D'aquesta manera els infants podran</p>	<p><u>Material:</u></p> <p>- Ordinador.</p> <p>- Taula de mescles.</p> <p>- Micròfon.</p> <p>- Pictogrames (en cas que els</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Fomenta el treball en equip i la participació activa. ● Treballa el fet d'aprendre a escoltar atentament.

<p>veure com és una emissora de ràdio per dintre i conèixer la professió.</p> <p>Cada infant haurà de memoritzar la frase que va dir i, amb ajuda del/la mestre/a, aniran per ordre dient cadascú la seva. Abans de gravar-ho, ja l'hauran assajat diverses vegades a classe. Però si és massa difícil, el/la mestre/a podrà imprimir alguns pictogrames que ajudin als infants a recordar quina frase els hi tocava.</p>	<p>necessitin).</p> <p><u>Temporalització:</u> Aquesta activitat durarà una hora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Fomenta el respecte als torns de paraula i la seguretat en si mateixos. ● Millora la pronunciació, fluïdesa, ritme, respiració i entonació.
<p><u>Activitat 6: Fem un concurs</u></p> <p>En aquesta activitat, el/la mestre/a posarà 7 efectes sonors a través de l'ordinador (Generalitat de Catalunya, s. d.). Els infants hauran d'estar molt atents i identificar el soroll que estan escoltant. Quan els infants hagin identificat el soroll, hauran d'aixecar la mà.</p> <p>El/la mestre/a anirà preguntant-los què creuen que és el soroll que han escoltat. Si responen correctament, els hi donarà un punt, i si es respon incorrectament, es donarà l'oportunitat de respondre a un altre. En acabar el joc el/la mestre/a donarà l'oportunitat de triar una cançó per a posar a classe, a l'infant que hagi obtingut més punts.</p>	<p><u>Material:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Un ordinador. - Uns altaveus. <p><u>Temporalització:</u> Aquesta activitat durarà 45 minuts.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Promou la reflexió i el pensament crític. ● Enriqueix el desenvolupament de la percepció auditiva, els hàbits d'escolta i l'atenció. ● Promou la participació activa i el respecte dels torns de paraula. ● Amplia el camp auditiu dels infants. ● Millora la diferenciació de les qualitats dels sorolls.
<p><u>Activitat 7: Dia mundial de ...</u></p> <p>En aquesta activitat els infants informaran</p>	<p><u>Material:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Un ordinador. - Una taula de 	<ul style="list-style-type: none"> ● Desenvolupa la capacitat d'expressió oral.

<p>sobre algun esdeveniment especial o un "dia mundial" que en quedi poc perquè sigui. Per exemple, el dia mundial de l'amistat, el dia mundial de l'aigua, nadal, la castanyada, etc.</p> <p>Primerament, el/la mestre/a explicarà que aniran tots i totes a la sala de la ràdio a parlar una estona i que s'hauran de seguir unes normes. Com per exemple, aixecar la mà si es vol parlar, no cridar, no parlar dues persones alhora, intentar dir les coses clares i que s'entenguin, no parlar ni molt fort ni molt fluix, escoltar als altres... Mentre fem aquesta activitat directament estarem enregistrant tot el que es digui.</p> <p>Un cop ja a la sala, seuran en rotllana i el/la mestre/a dirà quin esdeveniment o dia mundial està per venir. Els infants hauran d'explicar que saben sobre aquest i donar la seva opinió de per què se celebra. Seguidament, el/la mestre/a explicarà els detalls més importants de: que és, perquè se celebra, com se celebra i que farem a l'escola per celebrar-ho. I, finalment, es preguntarà als infants si els hi agrada aquell dia, o no? I el perquè?</p> <p>En acabar escoltarem la gravació una vegada i parlarem de com s'han sentit, de si han seguit les normes i de si els hi ha agradat fer-ho o no.</p>	<p>mescles.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uns micròfons. - Uns altaveus. <p><u>Temporalització:</u></p> <p>Aquesta activitat durarà 45 minuts.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Treballa la pronunciació, la fluïdesa, el ritme, la respiració i la naturalitat dels missatges orals. ● Augmenta la capacitat de captació i comprensió de l'expressió oral. ● Promou la reflexió i el pensament crític. ● Fomenta la participació activa. ● Millora la capacitat atencional i d'escolta dels infants. ● Desenvolupa les competències comunicatives i la capacitat discursiva. ● Enriqueix la qualitat de les produccions i discursos. ● Treballa el respecte als torns de paraula.
---	---	---

<p><u>Activitat 8: L'entrevista (sessió 1)</u></p> <p>En aquesta activitat es farà la preparació de l'activitat següent, que serà la gravació d'una entrevista.</p> <p>El/la mestre/a haurà d'escollir un tema que s'hagi tractat a l'aula o d'un projecte que estiguin realitzant. Seguidament, el/la mestre/a haurà de buscar una persona que estigui relacionada amb aquest àmbit i que pugui venir un dia a l'escola per a fer-li una entrevista. Seria millor si aquesta persona fos un familiar dels infants, però en cas que ningú sàpigues del tema, també podria ser una persona externa.</p> <p>A l'aula, el/la mestre/a farà 6 grups de 4 infants. Cada grup haurà de pensar una pregunta que els interessi per a poder fer-li a l'entrevistat/da. Hauran de ser preguntes sobre la seva professió o sobre el tema en concret. Quan l'hagin pensat l'hauran de dir en veu alta i explicar per quin motiu la volen preguntar, per acabar, el/la mestre/a, les apuntarà a la pissarra per tal que no les oblidin.</p>	<p><u>Material:</u></p> <p>-Pissarra. - Guixos.</p> <p><u>Temporalització:</u></p> <p>Aquesta activitat durarà 30 minuts.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Fomenta el treball en equip i l'aprenentatge col·laboratiu. ● Estimula la creativitat i la imaginació, així com, la reflexió i el pensament crític. ● Afavoreix la resolució de conflictes i la presa de decisions. ● Desenvolupa l'expressió oral i les competències comunicatives. ● Aprenen a escoltar atentament i respectar els torns de paraula. ● Millora la comprensió i l'entonació. ● Tenen una participació activa i adquireixen més seguretat en si mateixos.
<p><u>Activitat 9: L'entrevista (sessió 2)</u></p> <p>En aquesta sessió ja es farà la gravació de l'entrevista, per tant, el/la mestre/a haurà de</p>	<p><u>Material:</u></p> <p>- Ordinador. - Taula de mescles. - Micròfon.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Augmenta la seguretat en si mateixos. ● Aprenen a escoltar atentament i a respectar

<p>quedar amb l'entrevistat perquè vingui a l'escola.</p> <p>Un cop cada grup tingui la seva pregunta, el/la mestre/a decidirà, a consciència, qui serà el portaveu. Aquest serà el que, quan ja s'estigui gravant, farà la pregunta que haurà memoritzat.</p>	<p><u>Temporalització:</u> Aquesta activitat durarà 45 minuts.</p>	<p>els torns de paraula.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupa l'expressió oral, i aspectes més concrets com: l'entonació, la pronunciació, la dicció, la respiració, la naturalitat i la fluïdesa.
<p>Activitat final:</p>		
<p><u>Activitat 10: Escoltem-nos!</u></p> <p>Finalment, en l'última activitat de la unitat didàctica, posarem tots els àudios del programa perquè els infants els puguin veure el resultat i escoltar-los tots sencers.</p> <p>Seguidament, farem un petit debat amb els infants de si els hi ha agradat fer aquest petit programa de ràdio i poder escoltar-los tant a l'escola com a casa.</p>	<p><u>Material:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ordinador. - Altaveus. <p><u>Temporalització:</u> Aquesta activitat durarà 45 minuts.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Millora els hàbits d'escolta. • Enriqueix l'atenció dels infants. • Fomenta la captació i comprensió de l'expressió oral. • Amplia el camp auditiu.

4.2.9 Avaluació

Al final de la unitat didàctica s'omplirà la taula d'avaluació, a través de l'observació directa que el/la mestre/a hagi fet dels infants. Caldrà revisar si cada infant ha assolit, o no, els objectius específics de la unitat didàctica, i en quin grau ho ha fet (gens, poc, bastant o molt).

Si algun infant ha requerit alguna adaptació o suport no serà rellevant a l'hora d'avaluar, és a dir, el/la mestre/a haurà de centrar-se a valorar l'evolució que l'infant hagi fet respecte a l'objectiu marcat, no de com ho hagi fet. És a dir, no es farà una diferenciació avaluativa en

cas que hagi requerit més temps, o hagi utilitzat pictogrames, etc. A continuació, vaguem la taula avaluativa.

Nom de l'infant:				
	GENS (no assolit)	POC	BASTANT	MOLT (assolit)
Fomentar la confiança en si mateixos i la participació en l'aula.				
Ampliar el seu vocabulari.				
Millorar la fluïdesa i la pronunciació.				
Identificar i comprendre la informació aportada en un discurs oral.				
Millorar la comprensió de les normes de l'aula, explicades amb la llengua parlada.				
Millorar la capacitat d'escolta activa.				
Identificar les situacions en les quals és important escoltar.				
Fomentar l'atenció i concentració.				
Aixecar la mà abans de parlar.				
Respectar el material i als companys.				
Treballar en equip.				

5. CONCLUSIONS

Amb aquest treball he volgut fer una proposta reflexiva perquè els centres s'adonessin que sí que és possible treballar amb la ràdio a l'educació infantil i en valoressin la seva importància. La recerca respon a la normativa actual vigent i ho fa, majoritàriament, fomentant el desenvolupament de les competències orals. Per altra banda, he volgut donar una proposta didàctica que es pogués aplicar en grups reals. A través de la seva aplicació i la seva futura reflexió, anar-la ampliant i millorant. D'aquesta manera, a poc a poc, anar creant una xarxa de centres que tinguin la ràdio com a projecte a l'educació infantil.

A continuació, havent acabat tota la recerca i investigacions del treball, faré una petita conclusió dels punts més importants que s'han parlat, així com de si s'ha respost la pregunta d'investigació i si s'han assolit els objectius marcats a l'inici del treball.

Tornant a llegir la pregunta d'investigació, *què diuen els articles científics sobre la influència del treball amb la ràdio en el desenvolupament de la llengua oral en els infants d'entre 3 i 6 anys? I què en saben els professionals de l'educació?*, puc afirmar que s'ha respost al llarg de tot el treball. La primera part, és a dir, el marc teòric, parlava del què diuen els articles sobre la ràdio a l'educació infantil. En aquest he pogut veure com afecta l'aplicació d'aquesta eina educativa en el desenvolupament general dels infants, i més concretament, en la maduració de la llengua oral. Finalment, puc concloure que, com hem vist tant en l'apartat 3.2.2, com en el 3.3, l'ús de la ràdio dins les aules d'educació infantil, en infants de 3 a 6 anys, pot aportar-los molts beneficis. Aquests poden ser de diferents tipus: de comunicació i llenguatge, conductuals, actitudinals, de formació d'hàbits, de desenvolupament maduratiu, etc.

La segona part de la pregunta d'investigació anava més relacionada amb el marc metodològic, és a dir, amb l'enquesta passada als mestres de diferents centres. En aquesta queda reflectida com és la realitat de les escoles i he pogut comparar-ho amb els articles trobats. El fet que, tant les respostes obertes de l'enquesta, com els beneficis i millores mencionades pels articles siguin tan semblants i tractin els mateixos temes, em fa pensar que realment l'ús de la ràdio a les escoles d'educació infantil aporta una sèrie d'aspectes que no es poden aconseguir amb altres mitjans. Per tant, aquestes respostes m'han ajudat a poder veure que els beneficis que

afirmaven els articles, també es veuen en situacions d'aprenentatge escolar. És a dir, que són reals i els mestres els poden percebre.

Pel que fa als objectius plantejats al principi del treball, puc dir que han quedat tots resolts. Ja que he pogut descobrir quina implicació té la ràdio en els infants, valorar tant la importància del desenvolupament de la llengua oral com d'aquest recurs, veure i escoltar el que saben els professionals educatius i, per últim, oferir una petita proposta d'intervenció dirigida a mestres i educadors. A més a més, també m'he adonat d'alguns inconvenients que pot tenir, així com, aspectes que es podrien millorar per al seu ús dins de l'escola.

És a dir, com a conclusió final amb aquest treball he confirmat la importància que té el treball amb la ràdio a l'educació infantil, i que aquesta pot aportar molts beneficis als infants, tant globals com de maduració del llenguatge i de la comunicació oral. Tot i això, cal dir que l'ús de la ràdio s'ha de combinar amb el d'altres recursos i metodologies més manipulatives, per tal d'oferir a l'infant una experiència d'aprenentatge el més significativa possible. Per acabar, en futures investigacions relacionades amb aquest tema, es podria experimentar amb la unitat didàctica proposada i veure com els infants reaccionen a ella. Així com, crear un programa específic amb l'ús de la ràdio a educació infantil, en relació amb l'oralitat en llengua catalana.

6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- Aller, C. (2004). Los textos orales al alcance de los niños en Educación Infantil. *Glosas Didácticas: Revista Electrónica Internacional de Didáctica de Las Lengua y Sus Culturas*, 12, ISSN-e 1576-7809. Recuperat el 6 de febrer del 2023, de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2255441>
- Balaguer, B., España, A., Oltra, F., Oriola, R., Peciña, E., Peiró, C., Pérez, R., Seguí, N., i Vañó, J. (2018). *Didáctica de la llengua oral*. Generalitat Valenciana. Recuperat el 27 de març del 2023, de https://mestreacasa.gva.es/c/document_library/get_file?folderId=500019222811&name=DLFE-1641410.pdf
- Bigas, M. (1996). La importancia del lenguaje oral en educación infantil. *Aula de innovación educativa*, 46, 5-8. Recuperat el 23 de gener del 2023, de <https://www.grao.com/es/producto/la-importancia-del-lenguaje-oral-en-educacion-infantil>
- Bigas, M. (2008). El lenguaje oral en la escuela infantil. *Glosas Didácticas: Revista Electrónica Internacional de Didáctica de Las Lengua y Sus Culturas*, 17, ISSN-e 1576-7809. Recuperat el 25 de gener del 2023, de <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=2801666>
- Catalán, M. G. (2015). La radio escolar digital y su aporte al aprendizaje en la asignatura de Lenguaje y Comunicación en el colegio Altazor. *Comunicación y medios*, 32, ISSN 0719-1529. Recuperat el 23 de gener del 2023, de <https://doi.org/10.5354/0719-1529.2015.36120>
- CatRàdio. (Productor). (23 d'abril del 2015). Conte en Patufet [Audio]. CCMA. <https://www.ccma.cat/catràdio/alcarta/clickat/conte-en-patufet/audio/878765/>
- Coch, D., i Lluch, L. (2022). Alfabetización emergente: sentar las bases para aprender a leer. *Journal of Neuroeducation*, 2(2), ISSN 2696-2691. Recuperat el 14 de febrer del 2023, de <https://doi.org/10.1344/joned.v2i2.38776>
- Decret 21/2023, de 7 de febrer, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, 8851, de 09 de febrer del 2023. Recuperat el 25 d'abril del 2023, de <https://cido.diba.cat/legislacio/14867688/decret-212023-de-7-de-febrer-dordenacio-de-ls-ensenyaments-de-leducacio-infantil-departament-deducacio>

- Educación 3.0. (2015). *Bob Esponja y Patricio, invitados en la radio escolar del Colegio Claret de Las Palmas de Gran Canaria*. Educación 3.0. Recuperat el 3 d'abril del 2023, de <https://www.educaciontrespuntocero.com/experiencias/bob-esponja-y-patricio-invitados-en-la-radio-escolar-del-colegio-claret-de-las-palmas-de-gran-canaria/>
- Educación 3.0. (2020). *'Radio Solidaria Amiga': estudiantes de Infantil convertidos en periodistas*. Educación 3.0. Recuperat el 3 d'abril del 2023, de <https://www.educaciontrespuntocero.com/experiencias/radio-solidaria-amiga/>
- Felip, A., i Amat, V. (2021). La ràdio com a eina pedagògica en l'ensenyament de la llengua catalana. Percepcions i reflexions de docents de primària i secundària. *Temps d'Educació*, 60, 167-189. Recuperat el 14 de febrer del 2023, de <https://doi.org/10.1344/tempseducacio2021.60.10>
- Freire, S. (2010). Experiencia en audición y lenguaje. *Revista Padres y Maestros*, (333), 1-3, ISSN-e 2255-1042. Recuperat el 6 d'abril del 2023, de <https://revistas.comillas.edu/index.php/padresymaestros/article/view/1212/1030>
- Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament. (2012). *L'infant de 3 a 6 anys: Guia de desenvolupament per a les famílies i el personal docent*. Recuperat el 14 de desembre del 2022, de https://www.autisme.com/autisme/documentos/guia_de_desenvolupament_3-6_anys.pdf
- Generalitat de Catalunya. (s. d.). *Efectes sonors*. XTEC - Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. Recuperat el 3 de maig del 2023, de <https://xtec.gencat.cat/ca/recursos/media/radio/biblioteca/efectes-sonors/>
- Herreras, B. (2012). *Aproximación a la lengua escrita a través de las tics: la radio escolar en un aula de 2º ciclo de educación infantil* [Treball de fi de grau]. Universitat de Valladolid. Recuperat el 6 d'abril del 2023, de <https://uvadoc.uva.es/handle/10324/2706>
- Ibadango-Tabango, M. F., Montenegro-Cevallos, A. M., i Rodríguez-Cisneros, L. M. (2018). Radio: A Didactic Meaningful Strategy, for Strengthening the Oral Communicative Competence in the English Language. *Proceedings of the International Conference on Information Technology & Systems*, 721, 1114-1123. Recuperat el 12 de gener del 2023, de https://doi.org/10.1007/978-3-319-73450-7_106

- iVoox. (2023). *iVoox Creators*. Recuperat el 3 de maig del 2023, de <https://www.ivoox.com/creators>
- Llei Orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'Educació. *Boletín Oficial del Estado*, 106, de 4 de maig del 2006. Recuperat el 25 d'abril del 2023, de <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=627338>
- Llei Orgànica 3/2020, del 29 de desembre, d'Educació. *Boletín Oficial del Estado*, 340, de 30 de diciembre de 2020. Recuperat el 25 d'abril del 2023, de <https://www.boe.es/eli/es/lo/2020/12/29/3>
- Llei 8/2022, de 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyança no universitària. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, 8686, de 10 de juny del 2022. Recuperat el 25 d'abril del 2023, de <https://cido.diba.cat/legislacio/13488430/llei-82022-del-9-de-juny-sobre-lus-i-laprenentatge-de-les-llengues-oficials-en-lensenyament-no-universitari-departament-de-la-presidencia>
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'Educació. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, 5422, de 16 de juliol del 2009. Recuperat el 25 d'abril del 2023, de <https://portaljuridic.gencat.cat/ca/document-del-pjur/?documentId=480169>
- Melgarejo, I., i Rodríguez, M. M. (2013). La radio como recurso didáctico en el aula de infantil y primaria: los podcast y su naturaleza educativa. *Tendencias Pedagógicas*, 21, ISSN 1133-2654. Recuperat el 23 de gener del 2023, de <https://dialnet-unirioja-es.sabidi.urv.cat/servlet/articulo?codigo=4182756>
- Ministerio de Educación de la Nación. (2011). Programa Nacional de Extensión Educativa “Abrir la Escuela”. Buenos Aires. Recuperat el 16 de maig del 2023.
- Pérez, N. (2021). *La radio: una propuesta educativa para Educación Infantil*. Universidad de Cantabria. Recuperat el 6 d'abril del 2023, de https://repositorio.unican.es/xmlui/bitstream/handle/10902/23410/PEREZACHURRA_NATALIA.pdf?sequence=1
- Real Decreto 95/2022, de 1 de febrero, por el que se establece la ordenación y las enseñanzas mínimas de la Educación Infantil. *Boletín Oficial del Estado*, 28, de 02 de febrer del 2022. Recuperat el 25 d'abril del 2023, de <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-1654>

- Rodero, E. (2008). Educar a través de la radio. *Signo Y Pensamiento*, 27(52), 97–109. Recuperat el 12 de gener del 2023, de <https://www-webofscience-com.sabidi.urv.cat/wos/alldb/full-record/SCIELO:S0120-48232008000100008>
- Sanchez, E., Saez, M. T., Arteaga, G., Ruiz, B., Palomar, A., i Villar, M. P. (1996). *Estimulación del lenguaje oral en educación infantil*. Departamento de educación, universidades e investigación. Recuperat el 16 de març del 2023, de https://www.euskadi.eus/contenidos/documentacion/inn_doc_esc_inclusiva/es_def/adjuntos/especiales/110002c_Doc_EJ_estimulacion_leng_oral_inf_c.pdf
- Sandoval, C. E. (2005). El cuento infantil: una experiencia de lenguaje integral. *Revista Electrónica de la Red de Investigación Educativa*, 1(2), 1–9. Recuperat el 16 de maig del 2023, de <http://revista.iered.org/v1n2/pdf/csandoval.pdf>
- Sepúlveda, L., i Gaintza, Z. (2013). Perspectivas inherentes al desarrollo del lenguaje: Aportaciones desde la psicolingüística. *Revista de Pedagogía Crítica Paulo Freire*, (13), 65-83. Recuperat el 16 de maig del 2023, de <https://doi.org/10.25074/07195532.13.411>
- Stromswold, K. (2000). The cognitive neuroscience of language acquisition. *The new cognitive sciences*, 2, 909-932. Recuperat el 16 de maig del 2023.
- Valdes, A. (2014). *Etapas del desarrollo cognitivo de Piaget* [Universidad Marista de Guadalajara]. Recuperat el 2 d'abril del 2023, de https://www.researchgate.net/profile/Armando-Valdes-Velazquez/publication/327219515_Etapas_del_desarrollo_cognitivo_de_Piaget/links/5b80af4c4585151fd1307d84/Etapas-del-desarrollo-cognitivo-de-Piaget.pdf
- Villaran, S. (2009). Trastornos del lenguaje e intervencion educativa en educación infantil. *Innovación y Experiencias Educativas*, (16), 1-8. Recuperat el 25 d'abril del 2023, de https://archivos.csif.es/archivos/andalucia/ensenanza/revistas/csicsif/revista/pdf/Numero_16/SANDRA_VILLARAN_1.pdf

7. ANNEXOS

Annex 1: Guió per a un programa de ràdio

GUIÓ PER A LOCUCIÓ RADIOFÒNICA ESCOLAR		
El desafiament del guió radiofònic és explicar una notícia amb un principi, un nus i un desenllaç, només amb el suport dels sons, que han de ser capaços per si mateixos d'evocar imatges en la ment de l'oient.		
Tot guió ha de tindre dues bases informatives:		
El contingut literari en forma de veus i sons arriba a l'oient.		
La forma tècnica o codi de producció que ha de ser comprés utilitzat per qui intervé en la producció.		
Parts del guió:	Tema	Contingut de la història.
	Espai	Temps necessari per desenvolupar el tema i fer-lo arribar a l'oient.
	Personatges	Protagonistes de la història interpretats per actors.
	Diàleg	Conjunt de paraules pronunciades pels diferents personatges o per un narrador.
	Música	Acompanyaments musicals (fons, ràfegues, compassos) que complementen la història i la doten d'ambientació i creen situacions.
	Efectes	Efectes sonors, sons naturals i especials, creats perquè el desenvolupament de la història siga més creïble.
	Pauses	Moments de silenci, d'interrupcions de diàlegs, música i efectes que ajuden a imprimir caràcter a les dramatitzacions.
	Detalls tècnics	Conjunt d'anotacions, advertiments i referències tècniques per a una correcta gravació del programa, que serveixen d'orientació als tècnics professionals que col·laboren en la seua realització.
Com iniciar la redacció d'un guió?	Pautes	- Treballar a poc a poc. - No deixar res com a definitiu, si no és satisfactori.
	Etapes	Idea → Sinopsis → Tractament → Escala de seqüències → → Diàlegs → Música → Efectes i pauses.

(Annex 1: *Didàctica de la llengua oral*. Pàg. 99)

Annex 2: Preguntes i enllaç de l'enquesta final

- Enllaç de l'enquesta: <https://forms.gle/GRT4nwQknXudkbp39>

- L'enquesta final:

El treball amb la ràdio a l'educació infantil

Hola! Soc la Clara Milà, una alumna de quart del Grau d'Educació Infantil. Estic fent el Treball de Fi de Grau sobre el treball amb la ràdio a l'educació infantil, els beneficis que pot tenir i com influeix en el desenvolupament del llenguatge dels infants.

Per a realitzar-lo voldria comparar diverses opinions de diferents professionals de l'educació. Tant de persones que hagin treballat amb la ràdio a educació infantil, com d'altres que no ho hagin fet.

Per aquest motiu estaria molt agraïda si poguéssiu contestar la següent enquesta. És molt ràpida i fàcil de contestar. Tanmateix, les respostes són anònimes i no sortirà cap nom al treball.

Moltes gràcies!

** Indica que la pregunta es obligatoria.*

1. **Com es diu la teva escola? ***

2. **Quina és la teva funció dins de l'escola? (ex. mestre/a d'educació especial, tutor/a d'una aula, psicopedagog/a...)** *

3. **Estàs familiaritzat/ada amb el treball amb la ràdio a educació infantil? O, has escoltat mai a parlar sobre aquesta tècnica de treball? ***

Marca solo un óvalo.

Sí, l'he escoltat i l'he fet servir dins l'aula

He sentit parlar d'ella, però no l'he posat en pràctica

No, no l'he escoltat mai, ni l'he posat en pràctica

4. **En el teu centre educatiu hi ha un equip de ràdio? ***

Marca solo un óvalo.

Sí, però només una ràdio per escoltar

Sí, però només un equip per a crear programes de ràdio

Sí, tant una ràdio per escoltar com un equip per a crear programes

No, no hi ha res

No, no hi ha res perquè no hi ha suficients recursos

5. **En cas que sí que hi hagi, tots els/les educadors/es saben fer-la servir? S'ha fet alguna formació per a aprendre a fer-la servir?**

6. **Alguna vegada has utilitzat la ràdio per treballar en educació infantil? T'agradaria aplicar-ho dins de l'aula? ***

Marca solo un óvalo.

Sí, ja l'he utilitzat

No l'he utilitzat, però sí que m'agradaria

No, no l'he utilitzat i no m'agradaria

7. **Si l'has utilitzat, com va anar l'activitat? Va assolir els objectius marcats? Els hi va agradar als infants? Els va motivar? La tornaries a fer?...**

8. **Quin tipus d'activitats creus que es poden fer, o has vist fer, amb la ràdio a educació infantil? ***

BENEFICIS GENERALS

9. **Quins beneficis creus que pot aportar, als infants, el treball amb la ràdio a educació infantil? ***

Selecciona todos los que correspondan.

Fomenta la capacitat d'escolta

Estimula la creativitat i la imaginació

Desenvolupa la capacitat d'expressió oral i la comunicació dels infants

Ajuda al pensament crític i a la presa de decisions

Promou l'aprenentatge col·laboratiu

Desenvolupa la reflexió i la resolució de conflictes

Fomenta la motivació i interès

Millora la participació i atenció a l'aula

Promou la col·laboració i el treball en equip

Cap de les anteriors

Otro: _____

10. **En cas d'haver fet servir aquesta tècnica repetidament, heu notat alguna diferència? Heu vist els beneficis? Quins? Va ser una experiència positiva? Va augmentar la seva motivació? I el seu desenvolupament?**

BENEFICIS EN EL DESARROLLO DEL LENGUAJE

11. Creus que la utilització de la ràdio pot ajudar en el desenvolupament del llenguatge oral dels infants? *

Marca solo un óvalo.

- Sí
 No
 No ho sé

12. Alguna vegada l'has utilitzat, o la vols utilitzar, com una eina de desenvolupament del llenguatge? *

Marca solo un óvalo.

- Sí, ja l'he utilitzat
 Sí, encara no l'he utilitzat, però ho vull fer
 No, no ho he fet ni ho vull fer

13. Quins beneficis creus que té la ràdio respecte al llenguatge oral?

Selecciona todos los que correspondan.

- Augmenta la fluïdesa
 Millora la pronunciació
 Desenvolupa la capacitat discursiva
 Crea hàbits d'escolta, respecta els torns de parla i millora l'escolta activa dels infants
 Millora la creació de missatges orals i l'expressió oral
 Amplia el vocabulari
 Augmenta la capacitat de comunicació
 Millora la comprensió oral
 No té cap benefici
 Otro: _____

14. En cas que sí que l'hagis utilitzat, vas notar canvis en el desenvolupament del llenguatge després d'utilitzar la ràdio repetidament? Quin tipus de canvis? Van ser beneficis? Va ser una experiència positiva?...

FINAL

15. Després d'haver-les utilitzat, quins aspectes creus que es poden millorar respecte a l'ús de la ràdio a l'escola?

16. Recomanaries aquestes activitats amb la ràdio a altres centres educatius?

Marca solo un óvalo.

- Sí, les recomanaria a tots els centres
 No les recomanaria
 No ho sé

17. Creus que hi ha algun impediment, o alguna cosa que no funcioni, a l'hora de realitzar activitats amb la ràdio? Quins i perquè creus que succeeixen?

18. Tens algun altre comentari o suggeriment sobre el treball amb la ràdio a l'educació infantil? Creus que ens hem oblidat algun aspecte que consideris important remarcar?
